

Uherské Hradiště

Advent a Vánoce | Nové auto pro hasiče | Opravená knihovna

Obsah

Úvodník	2
Příjezd svatého Martina	3
Advent ve městě	4
Vánoční anketa	5
Nové auto pro hasiče	6
Soutěž na rekonstrukci věznice	7
Obnova ulic v centru	8
Co se ukrývalo pod dlažbou?	9
Oprava fasády knihovny	10
Názory zastupitelů	11
Příchod židovských obyvatel	12
Architekt Bohuslav Fuchs	13
Inzerce	14
Klub kultury	19
Knihovna BBB	20
Slovácké divadlo	21
Slovácké muzeum	22
Městská kina	23
Park Rochus	24
Tříkrálová sbírka	25
Fotbalové okénko	26
Primáš Josef Kučera	27
Výlety za město	28
Naše příroda	29
Varhany v kostele	30
Slovácký recept	31

Úvodník

„Mír na zemi nastane, když budeme žít Vánoce každý den.“

Krásný den, milí čtenáři zpravodaje, citát, který je v nadpisu tohoto úvodníku, mně uvízl v hlavě s první vánoční výlohou, na kterou jsem během listopadu narazil. A je v něm kus pravdy. Na Vánoce se v našich duších rozprostírá především vlídnost a laskavost, ke štědrovečerní večeři chystáme talíř navíc pro nenadálého hosta a nejen dárky, ale i společně stráveným časem obdarováváme ty, na kterých nám záleží.

A to je přesně to, proč má autor citátu pravdu. Mé přání pro vánoční čas je jednoduché. Chovejme se k sobě hezky, s úctou, respektem a ohleduplností. A to ideálně nejen jeden večer, nebo pár týdnů v roce, ale pořád. Spolupráce a ohleduplnost nese mnohem více plodů, než negace a svár.

My jsme pro vás jako každý rok nachystali pestrý vánoční program. Město už má slavnostní nádech, rozzářilo se vánoční výzdobou, náměstí vévodí symbol Vánoc - krásně nazdobený stříbrný smrk, čeká nás jarmark v lidovém duchu, množství svátečně laděných kulturních programů a vystoupení, u sportovní haly si můžete zabruslit na umělém kluzišti. Mnohé z toho nastíníme v tomto

čísle zpravodaje, nicméně komplexní přehled akcí v adventním čase v Uherském Hradišti najdete v brožurce, kterou jsme podobně jako každý rok vydali před několika dny, a která je dostupná na mnoha místech včetně své elektronické podoby na internetu.

Přeji vám krásný předvánoční čas. Bez stresů a spěchu, ale naopak v klidu a strávený s těmi, na kterých vám záleží. Čím jsem starší, tím více jsem si jistý tím, že smysluplně strávený čas, který věnujeme druhým, je to nejcennější, co jim můžeme dát.

Krásné Vánoce a dobrý start do nového roku!

Váš starosta Stanislav Blaha

Krátce z města

Lidé si 17. listopadu připomněli Den boje za svobodu a demokracii

Tichá vzpomínka u památníku obětem komunismu poblíž bývalé věznice a zejména vzpomínková akce Zpívání k 17. listopadu na Mariánském náměstí byly hlavními událostmi Dne boje za svobodu a demokracii v Uherském Hradišti. Lidé zaplnili část Mariánského náměstí, s proslovem vystoupil starosta Stanislav Blaha, Josef Ondra z Konfederace politických vězňů a studentka Obchodní akademie Nikol Supová. Hudební doprovod zajistil pěvecký sbor gymnázia Viva la Musica pod vedením Jakuba Tomaly.

Provoz školek a družin o vánočních prázdninách

Vánoční prázdniny jsou vyhlášeny od pátku 23. prosince do neděle 1. ledna. Školky zřízené městem v tomto období budou uzavřeny. Vyučování začne v pondělí 2. ledna, kromě mateřské školy 1. máje, která bude otevřena až v úterý 3. ledna. Také všechny družiny základních škol zřízených městem budou v době vánočních prázdnin uzavřeny. Provoz družin bude opět zahájen v pondělí 2. ledna.

Ve městě se testují semaforey v novém režimu

Ještě do 17. prosince bude jízda autem na průtahu městem vyžadovat zvýšenou pozornost řidičů. Města Uherské Hradiště, Staré Město a Kunovice totiž testují a ladí nový signální plán, jehož cílem je sjednotit řízení semaforů a dosáhnout větší plynulosti provozu a propustnosti

vozidel přes celé souměstí. V Uherském Hradišti půjde hlavně o to, zmírnit tvoření kolon na prvních semaforech při příjezdu od Starého Města i od Kunovic. Měla by se také zvýšit kapacita vjezdů do některých křižovatek, na několika místech upravit zelená při vjezdu na třídu Maršála Malinovského a změny by se měly týkat také několika přechodů pro chodce.

Opravy povrchu ulic proběhnou na Východě i na Palackého náměstí

Město se pouští do dalších velkoplošných oprav místních komunikací. K opravám byly vybrány úseky na sídlišti Východ i vozovka na Palackého

náměstí. Konkrétně se opravy dotknou úseku ulice Sadová mezi křižovatkami s Derflanskou a Rudy Kubíčka a úseku v ulici Lomená od křižovatky s ulicí Buchlovanovou, podél mateřské a základní školy až po křižovatku s Větrnou. Za opravy zaplatí radnice 3,3 milionu korun. Oprava vozovky s podélnými parkovacími místy mezi ulicemi Všehrdova a Havlíčkova na Palackého náměstí si vyžádá 1,8 milionu korun. Práce se neobejdou bez dopravních omezení. Frézování vozovky a přípravné práce se dají provádět za provozu, pouze s lokálním omezením průjezdu. Pro vlastní pokládku asfaltobetónového krytu ale bude nutné realizované úseky vozovek krátkodobě uzavřít.

- JP -

Svatý Martin na bílém koni dohlédl na žehnání mladých vín

Jak velí tradice, byla při slavnostním obřadu na Masarykově náměstí v pátek 11. listopadu požehnána Svatomartinská vína. Před zaplněným náměstím a za účasti starosty Stanislava Blahy i řady významných vinařů z regionu požehnal svatomartinským vínům děkan uherskohradištské římskokatolické farnosti Josef Říha. Nemohl chybět příjezd svatého Martina na bílém koni v doprovodu římských vojáků.

Na co se těšit v předvánočním čase

V adventním období se město rozzáří a dění zpestří spousta zajímavých událostí

Jako každý rok i letos přináší předvánoční atmosféru do města vánoční výzdoba, chystá se Mikuláš, Vánoční jarmark, Ježíškova dílna a mnoho dalších akcí a aktivit, které lidem umožní užít si adventní a vánoční čas.

Samotné centrum města i jednotlivé místní části již zkrášluje výzdoba, bez které si Vánoce ve městě umí představit jen málokdo. Rozzářené náměstí i světlující převěsy v ulicích dokreslují atmosféru adventního času a milují je děti i dospělí. Současnou výzdobu pořídilo město před sedmi lety a několikrát ji rozšířilo o nové prvky.

Vánoční strom v nové podobě

Taktéž barvami a světélky zářící vánoční strom bude přinášet radost obyvatelům i návštěvníkům města po celý advent, Vánoce a přes Nový rok. Hlavní vánoční strom, který dominuje Masarykovu náměstí, se letos oblékl do zcela nového kabátu. Původní výzdobu nahradily nové a moderní prvky, které vynikají jak po setmění, tak také ve dne.

Letos byl pro roli vánočního stromu zvolen stříbrný smrk přivezený ze Starého Města, kde musel být pokácen kvůli rekonstrukci ulice. Radost lidem bude dělat až do Nového roku, brzy poté začnou pracovníci smluvní firmy vánoční výzdobu odstrojovat.

Ozdobeny jsou také další stromy ve městě. Kromě hlavního vánočního stromu na Masarykově náměstí se rozsvítily například živé vzrostlé jehličnany na náměstí Míru, na Mariánském a Palackého náměstí či některé další stromy v místních částech.

Program pro všechny generace

V adventním čase na Masarykově náměstí proběhne na 46 hudebních produkcí. Lákadlem bude koncert kapely Poutníci, brněnské kapely Hazafefe, sboru Svätý Pluk či rock-folkového uskupení Huménečko. Nebudou chybět ani místní folklorní spolky a soubory,

kteří pomohou navodit tu pravou vánoční atmosféru.

Mikulášský rej a Ježíškova dílna

Nebeská družina v čele se svatým Mikulášem potěší děti v pondělí 5. prosince na Mikulášském reji, kdy hlavní bod programu proběhne na Masarykově náměstí v 17 hodin. Už od 15 hodin si však čekání na příchod Mikuláše a jeho družiny budou děti moci zpestřit soutěžemi, koledováním s moderátorem Davidem Vacke, zpíváním koled a vánočních písní, jízdou na ponících, přítomností andělů na chůdách a dalšími překvapeními. Tradiční a oblíbená Ježíškova dílna se chystá na neděli 11. a pondělí 12. prosince. Na Masarykově náměstí bude stát také Ježíškova nebeská kancelář, ve které mohou děti psát svá přání pro Ježíška na nekonečný dopisní papír.

Velký jarmark

V čase adventu, pohody a setkávání chce asi každý zažít tu pravou předvánoční atmosféru, ale také potěšit své

blízké pěknými dárky. Obojí každoročně najdete na Vánočním jarmarku na Masarykově náměstí.

Letos proběhne od 10. do 22. prosince a nabídne na 150 stánků. Ale nebude to jen občerstvení, vánoční zboží či tradiční rukodělné výrobky, ale také kulturní programy, které doplní průběh celého jarmarku. Vystoupí folklorní soubory, hudební uskupení nejrůznějších žánrů i děti z místních škol. V dopoledních hodinách bude většinou znít reprodukováná hudba, především koledy.

Výtěžek sbírky připadne Petrkliči

Charitativně zaměřenou veřejnou sbírku pořádá město každoročně v předvánočním období již od roku 2003. Peníze, které se ve sbírce vyberou, jsou předány některému ze sociálních zařízení či spolku nebo organizaci, které pečují o děti a mládež. Letos se sbírka koná pro Petrklič, azylový dům pro ženy a matky s dětmi. Sbírkou město zahájilo 25. listopadu a přispívat do ní mohou občané i návštěvníci města až do

28. prosince. Pokladnička je umístěna na Masarykově náměstí u dřevěného betlému. Výtěžek ze sbírky chce Perklíč využít k výmalbě a vybavení místnosti s krizovým lůžkem.

Dárky ze Srdce Slovácka

Město Uherské Hradiště ve spolupráci s Městským informačním centrem v letošním roce připravilo řadu dáreků. V hradištském „íčku“ v Jezuitské koleji na Masarykově náměstí je možné zakoupit stylové balíčky, které obsahují předměty z nové kolekce s motivem Uherského Hradiště. Již nyní je možno vybrat si z připravených dárkových balení anebo si balíček nechat naplnit podle vlastního přání. Využít při tom můžete třeba nové hrníčky, čaje, zvonečky, trička, kvalitní čokolády a mnoho dalšího.

K zakoupení je také nová kniha Toulky městem Uherské Hradiště, šperky ve tvaru Srdce Slovácka či modrotiskové šátky a ubrusy, které jsou k dispozici v limitované edici díky raznici z roku 1957, kterou se letos podařilo objevit a zrenovovat v modrotiskové dílně ve Strážnici. A na prosinec jsou připravena ještě další dárková překvapení.

Brusle připravit!

Také letos je možné bruslit na umělém kluzišti, které zájemci najdou na místě bývalého skateparku vedle Sportovní haly. Bruslit je možné denně (s výjimkou 24. až 25. prosince a 1. ledna) od 10 do 18 hodin.

Kdy a kam vyrazit?

Napoví brožurka

Máte-li zájem o kompletní přehled předvánočních a vánočních koncertů, vystoupení, divadelních či filmových představení, výstav a dalších akcí v Uherském Hradišti, naleznete je v brožuře Čas Vánoc 2022, která je dostupná na několika místech ve městě, například v Městském informačním centru, Klubu kultury či na informacích na radnici. K dispozici je také v elektronické podobě na webu města (www.mesto-uh.cz), Klubu kultury (www.kkuh.cz) či Městského informačního centra (www.uherske-hradiste.cz).

-JP-

Sváteční anketa

Co nejvíc milujete na Vánocích?

Milan Petržela, záložník 1.FC Slovácko

Miluju vánoční svátky celkově, i tu předvánoční hektiku shánění všeho možného, aby vše klaplo, jak si představujeme. Pak to nadšení a radost dcerky a přítelkyně z toho, co jim Ježíšek nechal pod stromečkem. A také druhý sváteční den, kdy se vše rekapituje. Mám rád, když se s celou rodinou potkáme, jsme spolu - to je k nezaplacení! Když vše končí, je mi to líto.

Jiří Mahr, řezbář, držitel Ceny Vladimíra Boučka

Vánoce pro mě znamenají největší svátek v roce. V dětství jsem je vnímal spíš jako pohádku, ve které jsem byl účastník. Nazdobený kostel, Betlém, za korunku klaníc se anděl, slavnostní večere, překvapení pod stromečkem a pohádky. V pozdějším dětství mám Vánoce spojené už s církevními obřady, kdy jsem jako ministrant s bratrem rozdělával žhavé uhlí na kadidlo nebo jsme u oltáře při mši zvonily zvonky, doma potom při štědrovečerní večeři nás mamka mazala medem, házela ořechy do koutů, nacházeli šupinu pod talířem a zpívaly se koledy. A ještě v pozdějším věku, kdy už jsem byl zapojený do domácí a zemědělské práce, se k tomu všemu přidává vzpomínka na zabijačku a uzení, kamařády, nástroje, muziku a zpěv. Teď, když sleduju své děti a vidím, že se historie opakuje, tak zůstávám klidný a spokojený, protože je vše v nejlepším pořádku.

Štěpánka Tománková, vedoucí Hradištsánku, držitelka Ceny města za rok 2021

Svátky klidu a pokoje? Teď už ano. Ne vždy tomu ale tak bylo. Spíše shon a stíhání všeho na poslední chvíli. Dnes už pohoda. Vůně vanilky, skořice,

čerstvě uřezaného stromečku a samozřejmě dárky. Plamínky radosti a štěstí v očích mých nejmenších nelze ničím nahradit. A když někdy za okny padá sníh, je to dokonalá idyla.

Stanislav Sklenář, pilot, držitel Ceny města za rok 2021

Ačkoliv jsem povahou cestovatel, tak Vánoce trávím nejraději doma v kruhu svých blízkých. Co se týká dáreků, tak rád obdarovávám své blízké a jsem spokojen, když je to dárek s překvapením.

Kateřina Michejdová, herečka Slováckého divadla

Na Vánocích miluju asi nejvíce tu klidnou atmosféru, která přichází obvykle až na Štědrý večer po rozbalení dáreků. Klid, rodina, láska a štěstí... A taky miluju cukroví mojí maminky, pohádky a vánoční světylka!

Josef Říha, římskokatolický farář a děkan

Na Vánocích miluji především slavení, že se Bůh Ježíš stal člověkem a přišel mezi nás.. Proto se raduji z každého setkání. S dětmi a jejich rodiči v kostele na mši svatě před štědrovečerní večeří nebo svátečními účastníky na „půlnoční“. Těším se na štědrovečerní večeři se sestrami františkánkami nebo slavnostní oběd u bratří františkánů na Hod Boží. Rád se vracím i do svého rodiště, kde se potkávám se třemi sourozenci a jejich rodinami. A především mám rád zpěv koled, v kostele i při návštěvách. Důležitým Vánoc je Tříkrálová sbírka, kdy s koledníky zpíváme a žehnáme lidské přibytky křídou. Podstatou Vánoc je někoho obdarovat a popřát Boží požehnání do nového roku.

Obnova dětského hřiště ve Štěpnicích

Mezi novými herními prvky u obchodního centra nebude chybět oblíbený bagr

Dětské hřiště u nákupního centra ve Štěpnicích projde komplexní obnovou. Nové, moderní a bezpečné herní prvky nahradí ty staré a nevyhovující. Obnova hřiště za více než 2 miliony korun by měla být hotova nejpozději do konce března 2023, pokud to však dovolí počasí, bude mít město snahu, aby to bylo dříve.

Na hřiště budou nainstalovány nové prvky pro děti všech věkových kategorií. Z důvodu bezpečnosti bude hřiště nově odděleno od parkovací plochy plůtkem. Dopadovou plochu bude tvořit kačírek a zatravnovací rohože. Hřišti bude dominovat multifunkční herní věž s tunelem, k dispozici ale bude také portálová houpačka s tvrdým plastovým hnízdem a standardními sedáky, točící tyče nebo rotující kolotoč pro dva. Malé děti jistě potěší tři houpadla – modrá a červená „splášená slepice“ na pružině a požární vůz. Počítá se ale také s vahadlovou houpačkou s pružinami či kolotočem s vrchním madlem, ke gymnastickým cvikům bude určena dvojhrazda. Pískoviště z dvanácti dřevěných hranolů doplní také oblíbený pískový bagr.

Komplexní obměna hřiště s dřevěnými herními prvky je pokračováním vloni započatého záměru města postupně vyměnit na hřištích veškeré staré prvky, které již nesplňují technické normy pro veřejné použití. „K hřišti ve Štěpnicích jsme od občanů obdrželi žádosti ohledně náhrady herních prvků opakovaně,“ potvrdil starosta Stanislav Blaha.

Od loňského roku radnice obnovila nebo opravila celou řadu již nevyhovujících hřišť napříč městem a bude v tom dále pokračovat. Při samotné montáži prvků na hřiště ve Štěpnicích se bude počítat s tím, že hřiště se v budoucnu s nejvyšší pravděpodobností posune na jiné místo, a to při plánované revitalizaci prostoru před nákupním střediskem.

Hasiči z Véseku převzali nové auto, které dostali od města

Dobrovolní hasiči z Véseku se budou přepravovat novým autem. Radnice novým vozem za takřka milion korun nahradila starý, který už dosluhoval. Jednotka si nové auto převzala ve čtvrtek 10. listopadu.

Jde o dopravní automobil v barevném

provedení podle vyhlášky o požární technice vybavený základním požárním příslušenstvím, výstražným světelným a zvukovým zařízením s funkcí megafonu a samozřejmě i s tažným zařízením. Automobil má devět míst k sezení a prostor pro uložení materiálu.

„Když jsme před více než rokem oznámili, že kupujeme hasičům z Véseku nové auto, ani ve snu by mě nenapadlo, že jim jej budeme moci předat až teď. Takové jsou ale dnes dodací lhůty. Nicméně, auto je doma, tak ať hasičům slouží dlouho a dobře,“ řekl starosta Stanislav Blaha.

„Původní vůz byl vyroben již v roce 2004, návštěvy v servisu byly stále

častější a provoz takového vozu již také není příliš efektivní. Naším cílem je vybavit dobrovolné hasiče spolehlivou technikou,“ dodal starosta.

Naposledy dostali nový automobil od radnice dobrovolní hasiči z Jarošova před pěti lety. Důvod byl stejný, šlo o výměnu staršího dopravního automobilu za nový. Město Uherské Hradiště dovybavuje svých pět jednotek dobrovolných hasičů průběžně podle možností, v posledních letech město například zásadně opravilo hasičskou zbrojnici v Míkovcích, hasiči podle potřeby dostávají také novou techniku či vybavení, jako jsou čerpadla, vysílačky nebo zásahové oděvy.

- JP -

Budoucí podoba věznice vybrána

Architektonická soutěž na rekonstrukci bývalého vězeňského areálu zná vítěze

Plánovaná rekonstrukce bývalé věznice postoupila o další krok. V srpnu byla vysána architektonicko-urbanistická projektová soutěž, kterou vyhlásil správce komplexu, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM). Z devíti zaslaných návrhů odborná porota složená z významných architektů, budoucích uživatelů areálu, zástupců ÚZSVM a města vybrala jako nejlepší návrh pražského studia ov architekti.

Pro Uherské Hradiště se jedná o významný projekt, který památkově chráněný brownfield v centru města změní v důstojný areál 21. století. „Půjde o zásadní proměnu rozsáhlého objektu v městské památkové zóně, o kterou jsme dlouhá léta usilovali. Dojde k vypořádání se s chátrajícím objektem, který v sobě nese i tragickou minulost, a k vytvoření nového veřejného prostoru. Vybraný koncept, který ovlivní podobu města na desetiletí dopředu, velmi dobře nakládá s potřebami pro život v moderním městě, zároveň pokrývá všechny požadavky budoucích uživatelů, což byla velká výzva, zejména pro složky justice, a v neposlední řadě dává více než dobrý prostor pro vybudování paměťové instituce. Při hodnocení pro nás byly důležité také urbanistické souvislosti a dopady revitalizace areálu na okolní veřejné prostory. I v tomto parametru byl vítězný návrh hodně propracovaný,“ řekl starosta Stanislav Blaha.

Ze strany ÚZSVM šlo o historicky první vyhlášenou architektonickou soutěž. „Jedná se o důležitý milník v záchraně tohoto jedinečného areálu i v historii našeho úřadu. Jsem velmi ráda, že se jí účastnili zástupci předních architektonických ateliérů z České republiky i ze Slovenska. Na základě vítězného návrhu můžeme pokračovat v dalších nezbytných krocích, jako je zpracování dokumentace pro územní rozhodnutí, stavební povolení a pro provedení stavby,“ uvedla generální ředitelka úřadu Kateřina Arajmu. Zahájení

V soutěži zvítězil návrh architektonického studia Jiřího Opočenského a Štěpána Valoucha.

Vizualizace: ov architekti

rekonstrukce plánuje stát na rok 2025, komplex budov by se měl otevřít pro veřejnost v roce 2028.

Složky justice a významný památník

Zrekonstruovaný areál bude sloužit okresnímu soudu, okresnímu státnímu zastupitelství, probační a mediační službě a zároveň zde vznikne Památník Věznice Uherské Hradiště, připomínající nechvalně proslulou minulost tohoto místa v srdci Slovácka. „Věznice má mimořádný potenciál stát se důležitým místem paměti nejenom regionu východní Moravy, ale celé České republiky. Památník by měl připomínat jedno z nejtemnějších období naší národní historie, ale také být živým paměťovým pracovištěm s odbornou knihovnou, badatelnou a zejména výstavními a edukačními programy primárně zaměřenými na školní mládež. Naprotímu imperativem je pro nás důraz na autenticitu celého prostoru, na emoci, kterou přináší, sdělení jeho genia loci, se kterým zde bude návštěvník konfrontován. Součástí plánů je také vybudování pietního dvora s vyznačením míst dvou

popravišť, z doby po druhé světové válce a z padesátých let 20. století,“ upřesňuje základní vize ředitel Moravského zemského muzea Jiří Mitáček.

Na vítězném soutěžním návrhu, jehož autory jsou Jiří Opočenský, Štěpán Valouch, Ondřej Králík a Jan Sulzer jako tvůrce krajinářského řešení, porota v čele s architektem Pavlem Martinkem nejvíce ocenila celkové architektonické řešení, použité materiály i detail veřejného prostoru, který podtrhuje význam tohoto místa s důrazem na vytvoření moderní demokratické instituce s historickou pamětí. Na návrhu spolupracovali Viktor Žák, Anna Blažková a Kateřina Bondarenko. Návrh nyní bude dopracováván na základě doporučení odborné poroty a proběhne také upřesňování s budoucími uživateli, včetně partnerského dialogu s městem.

Na druhém místě se v soutěži umístil tým Múčka Veselý architekti, třetí příčku pak obsadilo studio re:architekti.

V pátek 9. prosince od 16 hodin proběhne v Redutě v Uherském Hradišti vernisáž výstavy, na které bude jedinečná možnost seznámit se se všemi soutěžními návrhy.

- MÚ -

Obnova Prostřední a Mlýnské dokončena

Další ulice v centru prokukly, dočkaly se nových povrchů, mobiliáře a osvětlení

Položením čtyř bronzových plaket do parteru ulice Prostřední město završilo obnovu ulic Prostřední a Mlýnské v historickém centru. Obě ulice se dočkaly výměny povrchu, přibyl také nový mobiliář či osvětlení. Náklady na revitalizaci ulic dosáhly 20 milionů korun.

Povrch těchto ulic byl technicky nevyhovující, vyznačoval se značnými nerovnostmi a často i narušením dlažby, poslední komplexní oprava proběhla v roce 1995.

Stavební práce, které v obou ulicích začaly letos na jaře, spočívaly zejména v úpravě povrchů, které byly kompletně vyměněny za nové. Povrchy pokryla nová žulová kamenná dlažba atypické skladby. Součástí bylo i odstranění nevyhovujícího veřejného osvětlení z fasád domů a instalace veřejného osvětlení umístěného na sloupech. Zároveň došlo k osazení nového městského mobiliáře včetně prvků zeleně.

Autorkou textu pro čtyři bronzové plakety, poukazující na historické souvislosti daného místa, je historička Blanka Rašticová. Text plakety umístěné na rozhraní s Masarykovým náměstím je věnován ulici Prostřední, další ulici Mlýnské, plaketa před Starou radnicí nese text o její historii a poslední pojednává o Mariánském náměstí. Na grafickém návrhu spolupracoval pedagog Střední uměleckoprůmyslové školy Kamil Mikel. Na základě veřejné zakázky byla k realizaci vybrána společnost Anea z Prahy. Cena byla 516 tisíc korun.

„Dílo velmi vhodně doplňuje celkové ztvárnění Prostřední ulice. Chci poděkovat nejen všem, kdo se na akci podíleli, ale velké díky vyslovuji také rodině Nguyenově, která v těchto ulicích dlouhodobě podniká a která na plakety věnovala městu 100 tisíc korun. Takové gesto se nevidí každý den,“ vyjádřil se starosta Stanislav Blaha. Nguyenovi provozují

v Prostřední ulici restauraci Tom a v ulici Mlýnské nehtové studio Meli.

Ztvárnění obou ulic navázalo na předchozí rekonstrukce ulic Havlíčkovy a Šromovy se záměrem dát vzhledu ulic v historickém jádru města jednotný ráz.

„Obě ulice jsou opravené kvalitně a podle mě si nezaslouží kritické hlasy, které akci trochu ukvapeně provázely ještě před jejím dokončením. Kvůli přítomnosti provozoven s občerstvením v ulici Prostřední se úklidu a údržbě povrchu věnujeme ve zvýšené míře. Nyní již získává potřebnou patinu, ale je to také hodně o lidech a jejich ohleduplnosti k okolí,“ okomentovala současný stav místostarostka Pavlína Jagošová.

Ulice Prostřední a Mlýnská, nacházející se v centru historické části Uherského Hradiště, jsou součástí městské památkové zóny.

V ulici Prostřední, která se v minulosti jmenovala také Česká, Radniční, Antonína Švehly, nebo i Stalingradská, se nachází celá řada historických památek, z nichž nejvýznamnější je původní středověká radniční budova. V souběhu s realizací oprav se uskutečnil i archeologický výzkum, jehož výsledkem byly cenné informace z historie města a získání menšího souboru movitých nálezů.

- JP -

Co se ukrývalo pod dlažbou?

Archeologické nálezy prokázaly lidskou přítomnost v dobách před Velkou Moravou

V souběhu s rekonstrukcí dlažby v ulicích Prostřední a Mlýnská se na jaře v centru města uskutečnil menší archeologický výzkum. Výzkumu, který realizovali archeologové Slovákckého muzea, předcházela geofyzikální průzkum. Bylo zjištěno několik větších či menších anomálií, z nichž čtyři naznačovaly možnost, že ukrývají stavební konstrukce či duté prostory. Z důvodu velkého množství inženýrských sítí pod dlažbou se však podařilo zrealizovat pouze dvě menší archeologické sondy.

První z nich byla umístěna v ulici Mlýnská v prostoru mezi domy č. p. 133 a 134, zhruba v polovině ulice. Podařilo se odkrýt fragment cihlových základů dosud neznámé novověké stavby, která v době existence výrazně omezovala průchodnost ulic. Zda-li se jednalo o zídku či jinou stavbu, se můžeme jen domnívat. Ani v historických pramenech není o této stavbě zmínka. Avšak její umístění už v tak úzké ulici je bezesporu zajímavostí.

Umístění druhé sondy před domem č. p. 146 v místě, kde Prostřední ulice vyústuje do Masarykova náměstí, se ukázalo jako úspěšné. Díky úskoku v zástavbě se před domy č. p. 146 a 147 (galanterie a kavárna) nachází prostor bez přítomnosti inženýrských sítí, ve kterém se podařilo sondu zrealizovat. Přes poměrně malý soubor nálezů, které se nacházely v jednotlivých archeologických vrstvách, přinesla tato sonda důležité informace o minulosti města.

Při jejím kopání se postupovalo doslova proti proudu času. Postupně odkryté vrstvy představují jednotlivá období historie města. Podařilo se doložit barokní dlažbu ze 17. století, několik velkých záplav, základy gotických domů, požár města, ale také osídlení místa v období Velké Moravy.

Z movitých artefaktů vyzvednutých z jednotlivých vrstev zmiňme drobné střepy keramických nádob, kosti hospodářských zvířat, škeble,

Barokní dlažba v Prostřední ulici.

Foto: Slovákcké muzeum

vrcholně středověké železné předměty, železný nástroj na odstraňování kůry z kmenů stromů (nalezený ve vrstvě datované do období Velkomoravské říše) či dřevěné uhlí, které by mělo pocházet ještě z období před Velkou Moravou.

Právě u posledního ze zmíněných nálezů se pokusíme přesnější dataci zodpovědět díky radiokarbonové analýze. Tyto vzorky dřevěného uhlí představují nejstarší doklad lidské přítomnosti na zkoumaném místě. Dataci tohoto prvotního osídlení odhadujeme na 6. až 7. století.

Archeologické výzkumy v centru města nesou výjimečný potenciál dochování předmětů z organických materiálů. Díky trvale podmáčené půdě původního ostrova, na kterém se centrum rozkládá, tak můžeme ze středověkých vrstev vyzvedávat předměty ze dřeva, kůže či textilu, tedy materiálů, které se v půdě běžně do současnosti nedochovávají. Při současném výzkumu se tak podařilo

vyzvednout velké množství dřevěného tesařského odpadu pocházející z doby založení a budování vrcholně středověkého města, dále fragment dna dřevěné nádoby nebo opracované dřevěné topůrko pocházející také z doby založení města.

Silně podmáčený terén pod centrem města však nepřináší jenom výhody a příležitosti. Další sondu, jejímž cílem měla být dokumentace nánosů v korytě Rechly, zaniklého ramene řeky Moravy, se z důvodu vysoké hladiny spodní vody v Mlýnské ulici zrealizovat nepodařilo. Taktéž nebyla realizována sonda původně plánovaná v těsné blízkosti věže Staré radnice. Tento prostor byl v nedávné minulosti odtěžen od podmáčených uloženin a silně podbetonován kvůli zajištění statiky naklánějící se věže, což potvrdil pohled do výkopu pro výměnu plynovodní přípojky provedené v těsné blízkosti prostoru plánované sondy.

Bc. et Bc. Zdeněk Kuchař,
archeolog Slovákckého muzea

Město pečuje o památky

Knihovna se oblékla do nového kabátu, fasáda je nyní šedomodrá

Město dokončilo opravu jedné ze stěžejních historických památek, budovy, ve které sídlí Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana. Bývalá židovská synagoga se za více než 5 milionů korun oblékla do zcela nového kabátu.

Základem obnovy budovy byla oprava fasády, včetně úpravy barevnosti, která se změnila z růžové na šedomodrou. Práce na fasádě, které začaly letos v květnu, zahrnovaly opravu poškozených omítkových ploch a nové barevné řešení, ale také opravy klempířských prvků a dešťového svodu. Při opravách se dostalo i na repasování oken. Došlo rovněž k předláždění části chodníku na severní straně objektu.

Návrh na obnovu fasády památkového objektu bývalé synagogy (postavena 1875, dnešní podoba pochází z období radikální přestavby v roce 1904) vzešel ze stavu památky, fasáda již vykazovala rozsáhlé lokální poruchy, zejména u soklových omítkových ploch. „Dvacet let od poslední rekonstrukce již budova novou fasádu potřebovala,“ potvrdil starosta Stanislav Blaha.

Změna barvy byla stanovena na základě doporučení Národního památkového ústavu, který k projektu zpracovával průzkum. „Ačkoliv lidé byli uvyklí dosavadní růžové barvě, dnes mohou bývalou židovskou synagogu obdivovat v šedomodrém odstínu s bílými ozdobnými prvky, který budově dodává punc důstojnosti,“ popsal hlavní změnu starosta.

Oprava za 5,17 milionu korun byla spolufinancována Ministerstvem kultury České republiky z programu regenerace

městských památkových rezervací a městských památkových zón. Dotace byla 770 tisíc korun.

Bývalá židovská synagoga, která je nemovitou kulturní památkou, byla postavena v roce 1875. Původně měla hladké průčelí s trojúhelníkovými štíty lemovanými dekorativní římsou a sedlovou střechu. V roce 1904 byla přestavěna a opatřena novorománským průčelím a doplněna kopulí.

V červnu 1941 byla přepadena a zdemolována oddíly SA a místními členy kolaborantské organizace Vlajka. Při druhém útoku 12. srpna 1941 byla zapálena a zůstala z ní jen ruína, kterou město po válce opravilo pro kulturní účely (veřejná knihovna, koncertní sál, klubovny Slovácké filharmonie a pěveckého sdružení Svatopluk).

7. března 1966 byla budova poničena požárem a pak znovu rekonstruována. Opět byla poškozena v létě 1997 povodní, v následujícím roce pak prošla celkovou rekonstrukcí. V roce 2002 dostala novou fasádu, v roce 2004 pak byla obnovena i původní kopule.

Pokračují opravy drobných památek, tentokrát křížů v Míkovicích a Věskách

K letos již obnoveným památkám, kterými byly kříže ve Vinohradské ulici v Mařaticích a v ulici Solná cesta

v Sadech, přibýly s podzimem další tři – jeden v Míkovicích a dva ve Věskách.

Kříž datovaný rokem 1935, dominující hřbitovu v Míkovicích, byl poškozen vlivem koroze materiálů a biologickým napadením. Restaurátor Tomáš Martinák ho demontoval, aby mohl nahradit nejspodnější degradované prvky z teraca novými z božanského pískovce. Po opětovném sestavení provedl očištění prvků a jejich konsolidaci, plastickou i barevnou retuš a fixaci povrchu hydrofobním prostředkem. Restaurování přišlo na více než 140 tisíc korun.

Kříž v ulici Na Mrmově ve Věskách je datován letopočtem 1776, v roce 1952 byl přestavěn. Jde o prvek s korpusem Krista o celkové výšce cca 4,5 metru, vytesaný z křemičitého pískovce z oblasti Chřibů. Jeho restaurování

bylo původně v plánu až na rok 2023, ale protože došlo k poškození jedné z částí litinového plůtku ohrazujícího památku, restaurátor Tomáš Kopčíl využil této příležitosti a provedl očištění, lokální patinování a hlavně hydrofobizaci kříže už letos. Náklady byly 36 tisíc korun. Litinový prvek hrazení by se měl na místo vrátit ještě do konce roku.

Další památka ve Věskách, pozdně barokní kříž v Nivách, se dočkala obnovy před dvěma lety. Nicméně na soklových částech památky se objevily barevné skvrny vzniklé působením nežádoucích solí. Restaurátor Tomáš Martinák proto letos provedl potřebné úkony k odstranění solí a poté kříž barevně zaretušoval a ošetřil hydrofobizací. Za tyto práce město zaplatilo 38 tisíc korun.

- JP -

Názory zastupitelů

Hradišťáci budou tak trochu jinou opozicí

Přestože jsme my, Hradišťáci, byli jedním ze třech vítězů letošních komunálních voleb, náš volební program jsme pro tuto chvíli nuceni prosazovat pouze z opozičních lavic. Pro někoho by to mohlo být synonymem marné snahy, pro jiného zase rovnítko s kritikou všeho, všech a za jakoukoliv cenu. Jenže ani jedno z toho není a nebude cestou Hradišťáků.

Když jsme vstupovali do voleb, slíbili jsme vám všem občanům města, že se zasadíme o to, aby Uherské Hradiště bylo opět městem podle vás a aby hlas každého občana byl slyšet také po volbách. Bez ohledu na to, jak se bude chovat radnice ve staronovém složení, Hradišťáci jsou připraveni tuto klíčovou zásadu dodržet do posledního puntíku. Budeme pravidelně informovat o všem, co se děje nejen na zastupitelstvu, ale také v výběrech či komisích, a zároveň intenzivně naslouchat tomu, co si o jednotlivých tématech myslíte vy. Budeme pokračovat v pořádání „hranatých stolů“, k nimž budeme zvat odborníky i širokou veřejnost. Budeme se potkávat na besedách a dalších akcích. Kromě toho jsme zřídili „Kancelář Hradišťáků“, abyste se mohli na vámi zvolené zastupitele kdykoliv obrátit se svými problémy, starostmi nebo třeba nápady, jak udělat život v našem městě ještě o kousek lepší.

Přestože nesedíme na radnici, do jednotlivých komisí, výborů i zastupitelstvu budeme předkládat zcela konkrétní návrhy na změny, které pokládáme za důležité a které jsme představili v našem volebním programu. Jejich prosazování nevdáme a bude pouze na dnešním vedení města, zda si je osvojí nebo bude odmítat jen proto, že jde o návrhy opozice. Zároveň budeme velmi důsledně sledovat kroky radnice. Pokud narazíme na problémy, budeme se hlasitě ptát a pokoušet se o nápravu.

Důvěru, kterou jsme od občanů získali, chceme přetavit v konkrétní a hmatatelnou práci. Tak nám držte pěsti.

*Ing. Michal Dvouletý, MBA,
Hradišťáci*

O povolebním vyjednávání

Nastal čas vyjádřit se k velmi dlouhému a komplikovanému povolebnímu vyjednávání. A je třeba poopravit kolem toho všeho vznikající mýty, které jsou vzdáleny, jak se věci skutečně měly. Ti, co nebyli schopni vyjednat koalici, protože zřejmě měli nepřičtené požadavky, nemilé jednání a obrovská ega, teď píšou zradě.

My jsme byli opravdu seriózní oslovení a přizváni k jednání o možné povolební koalici, která by vznikla s naší přímou účastí, až týden po volbách. Se dvěma mandáty z 27 jsme se ani nemohli tvářit, že bychom se mohli stát klíčovými tvůrci nějaké vznikající kolice. Jen jsme trpělivě čekali. A to do doby, než nás ke konkrétnímu jednání, jako první, přizvala vítězná SPOLU s druhým na páse – hnutím ANO. Potěšilo nás, že jsme se relativně rychle shodli na klíčových prioritách celého volebního období. Po jednáních jsme si společně řekli: Pokud máš možnost věci ovlivňovat, tak když odmítneš, nemáš pak právo kritizovat. Nebyli jsme hamižní a po zvážení všeho jsme si řekli o jedno místo neuvolněného radního v devítileté radě města, a tím dostali možnost realizovat náš program.

Ihned po vzniku koalice jsem musel čelit různým nepříjemným útokům v novinách, na sociálních sítích i osobním na Messengeru apod. Není to příjemné... Ale i taková je holt politika „počesku“. Těm všem mohu jen vzkázat: Nejsme povinovani nikomu nic, jenom našim voličům. Naší rolí není být „věčnou opozicí“ jenom proto, že by to chtěli političtí konkurenti. A že neplníme představy lídrů jiných politických uskupení, skutečně není náš problém. Od toho tady nejsme. Ba naopak.

Závěrem, nevěřte řečem o nenaplněné změně. Koalice přesně reprezentuje pohled vás všech voličů. Je to koalice jak vítězů voleb, tak změny. Jinak bychom v ní nebyli.

*Jan Zapletal, Ph.D.,
Nestraniční pro Hradiště*

K Vánocům patří i dárky

Máme nové vedení města! A nová radniční koalice si v této nelehké době odsouhlasila celkové vyšší odměny, než měla ta předchozí na konci minulého období. Navrhovali jsme opatření, která by náklady na vedení města snížila až o dva a čtvrt milionu za volební období. Žádný z návrhů nebyl přijat, do diskuze se nikdo další nepřihlásil. Hradiště se tedy stalo jedním z měst s nejvyššími náklady na své vedení (z významově i velikostně srovnatelných měst).

Dokonce bychom rádi přijímali obhajobu, proč tomu tak je. Bohužel žádná nepřišla. Musíme se však ptát – proč má být zrovna naše Hradiště nákladnější než jiná podobná města?

Největší kulišárnou je však změna v uvolněnosti pana starosty. Nově již bude starostou neuvolněným (tedy nevykonávajícím funkci na plný úvazek) a tím se vyhne zastropování odměny pro kumulanty. Docházku, povinnosti či výkon funkce to nijak zákonně (a věříme, že ani funkčně) neovlivní. Jediným rozdílem je, že se obejde zákon o obcích omezující odměny kumulujících funkcionářů a starosta si přijde o minimálně 821 904 Kč za volební období navíc. Bez přidané hodnoty. Věříme, že si každý občan dokáže představit, na co všechno by se taková částka dala použít a jak by mohla posloužit občanům.

Samozřejmě není to jen on, kdo si onu odměnu odsouhlasil. Bohužel jsou to i strany, které netransparentnost, absenci diskuze či odměny v předchozím volebním období kritizovaly. A tyto strany jsou pro nás z pohledu budoucnosti Hradiště vlastně zklamáním největším.

Někde se tedy dárky již rozdaly, my věříme, že i v této nelehké době a bez veřejně placených dáreků prožijete nastávající svátky příjemně, bez stresu a mezi milovanými.

*Jakub Grós a František Elfmark,
Česká pirátská strana*

Židovští sousedé: 680 let mezi námi

První zmínka o židovském obyvatelstvu Uherského Hradiště je z roku 1342

Exteriér a interiér synagogy ve třicátých letech 20. století.

Foto: archiv Slovákckého muzea

První písemnou zmínku o židovském obyvatelstvu v Uherském Hradišti máme z listiny datované 29. prosincem 1342, již moravský markrabě a pozdější římský císař Karel IV. přenechal městu plat, který dosud odváděli zdejší Židé královské komoře. Město pak mělo tyto peníze využít na stavbu a opravy městského opevnění.

V letech 1370 až 1371 na příkaz markraběte Jana Jindřicha došlo k soustředění židovských domů včetně synagogy a rituální lázně v severovýchodní části při městských hradbách v ulici Židovské, dnešní Františkánské, a to ve vnější frontě ulice od Mariánského náměstí až po kanál Rechla. Místo pro židovský hřbitov pak bylo vytyčeno při Staroměstské bráně mezi hradbami a hlavním ramenem Moravy v blízkosti křesťanského pohřebiště při městském špitálu.

Přes nesporný ekonomický přínos pro město došlo v roce 1514 nařízením krále Vladislava Jagellonského

k vypovězení Izraelitů z královských měst a ti se tak na několik století rozptýlili do okolních poddanských sídel, jako byl Uherský Brod, Uherský Ostroh, Veselí nad Moravou, Bzenec a další.

Od 18. století si ale jednotlivé židovské rodiny mohly zakupovat vrchnostenské podniky v okolí našeho města, především palírny a hostince, například rodina Taussova v Sadech, Zweigenthalova v Míkovcích či Lambergova a Weissova ve Veskách. Vlastní královské město Židé sice za obchodem mohli navštěvovat, ale před setměním je museli opustit a nocovat mimo ně.

Teprve rok 1848 přinesl Židům plné občanské zrovnoprávnění a jejich návrat do Uherského Hradiště. Z okolních míst se židovští obyvatelé začali stěhovat do bouřlivě rozvíjejícího se města, které opustilo svůj dříve uzavřený pevnostní charakter.

V roce 1866 zde byl založen židovský náboženský spolek, který se

v důsledku růstu členstva změnil v roce 1892 na náboženskou obec. První bohoslužby se konaly nejprve v pronajatých místnostech v domě č. p. 125 a č. p. 44, ale už v roce 1875 byla postavena synagoga v novorománském stylu.

V roce 1900 se v Uherském Hradišti hlásilo k izraelskému vyznání 514 obyvatel, v Jarošově 31, v Sadech 15 a v Míkovcích 8, za první republiky pak jejich počet o něco klesl.

S rozvojem židovské komunity vznikaly četné spolky – pohřební bratrstvo Chevra Kadiša, podporovací spolek židovských žen WIZO, tělovýchovná jednota Makkabi, akademický spolek Achivah-Fraternitas a další.

Na hospodářském, stavebním, společenském i kulturním životě města se v té době významně podíleli židovští podnikatelé – rodina Fürstova (sladovna), Braunova (Jarošovský pivovar), Jellinkova, Lanzerova a Franklova (pálenice), Morgensternova

(zpracování dřeva a výroba nábytku), dále obchodníci a živnostníci – rodina Bergerova (velkoobchod s látkami), Adlerova (obchod železem), Bustinova (hostinec v Míkovicích), Fuchsova (drogistický obchod), Křiváčkova a Riesenfeldova (obchod smíšeným zbožím) či Weilova (řeznictví). Působili tu také lékaři Artur Brauner a Pavel Hahn, advokáti František Fleischmann, Bedřich Löwy, rabíni Salomon Zwick, Josef Burstyn a další.

K zdejšími významnými rodákům patřili například Artur Freud, pedagog a historik, autor knihy o britském mandátu v Palestině, jeho syn Eli Freud, hudebník a skladatel v Izraeli, kde založil komorní orchestr a Bachovu společnost, Dan Jaalon (původně Hardy Berger), geolog a pedagog, profesor Hebrejské univerzity, Otakar Levý (původně Otto Löwy), profesor románských literatur na Masarykově univerzitě v Brně, David-Pavel März, diplomat a finančník, který se podílel na vypracování ústavy státu Izrael, a řada dalších.

Hradištské židovské spoluobčany najdeme za 2. světové války i mezi zahraničními vojáky, jako byl Ervin-Jiří Bleier z Jarošova, který v roce 1942 vstoupil do řad britského královského letectva a zahynul 17. května 1943 při cvičném letu, nebo Josef Berger (1919 – 1990), který se jako tančík zúčastnil spojeneckého vylovení v červnu 1944. Jeho uniforma je uložena ve sbírkách Slováckého muzea.

Tragický konec židovského osídlení v našich zemích přinesla nacistická okupace. Už v říjnu 1939 byl vyhotoven seznam Židů a židovských míšenců v Uherském Hradišti, který zahrnoval 325 osob. Židovští obyvatelé byli nejdříve zbaveni svých občanských práv, poté veškerého majetku a na počátku roku 1942 přestěhováni do sběrného ghetta v Uherském Brodě. Odtud pak v lednu 1943 odjely tři transporty v počtu 2 837 lidí do Terezína, odkud byli potom deportováni do vyhlazovacích táborů na východě.

Hrůzy holokaustu přežila a domů se vrátila jen hrstka hradištských Židů, z nich většina následně odešla do nově budovaného státu Izrael.

PhDr. Jiří Čoupek

Stopy architekta Fuchse

Letos uplynulo 50 let od úmrtí Bohuslava Fuchse

Jedním z nevýznamnějších architektů a urbanistů 20. století, který zanechal svůj silný architektonický otisk v několika uherskohradištských stavbách, je Bohuslav Fuchs. Od jeho úmrtí uplynulo v letošním roce 50 let. Byl rodákem ze Všechovic u Bystřice pod Hostýnem, absolventem Akademie výtvarných umění a žákem architekta Jana Kotěry.

Jen nemálo z nás by nevědělo, že bývalé Městské lázně v ulici Dvořákova spojujeme s jeho jménem. Rovněž s bývalým autosalonem, pozdější spořitelnou a nyní bankou ČSOB na nároží ulic Všehrdoва a Na Morávce. Projektoval také rodinný dům Filipa Prášila.

V obou zmíněných případech šlo o stavby na „volném place“. Nicméně je tu i objekt, který byl přestavován a dostavován několikrát – je jím Slovácké muzeum ve Smetanových sadech. Z původní restaurace Na Střelnici, která byla předtím budovou měšťanské střelnice, vznikly první prostory pro muzeum. Stalo se tak na konci 20. let minulého století.

Již za pár let bylo zřejmé, že současné prostory nemohou už na tu dobu obsáhlým uměleckým, archeologickým a zejména etnografickým sbírkám dostačovat. A to jak z hlediska prostor depozitárních, tak také výstavních. Proto byl dvěma přístavbami podle Fuchsova projektu v letech 1936 a 1940 až 1942 vytvořen muzejní objekt, který dodnes slouží veřejnosti.

Zaměříme se nyní na přístavbu druhou, od které letos uběhlo přesně 80 let. Ačkoliv se jednalo o válečná léta, stavba byla dokončena během dvou let. Jak se o začátku stavby zmiňuje tehdejší tisk?

„Přístavba Slováckého muzea v Uherském Hradišti byla právě zahájena. Přístavbu projektuje architekt B. Fuchs, stavbu provádí sdružení místních stavitelů. Stavební základ a vnitřní úprava budou vyžadovati částky okrouhle

V roce 1942 byla dokončena druhá přístavba muzea podle projektu architekta Fuchse, která slouží dodnes. Foto: archiv Slováckého muzea

1,850.000 K. K dosavadním dvěma musejním budovám o 12 výstavních sálích přibude imposantní trakt v délce 50 m, jehož přízemí bude věnováno místnostem, potřebným pro správu a technické vybavení muzea, v I. patře budou tři výstavní sály, každý o ploše 160 čtver. metrů. Touto přístavbou získá konečně Slovácké muzeum potřebné prostory pro důstojnou instalaci rozsáhlých musejních sbírek, z nichž velká část zůstává za dnešních poměrů uskladněna a veřejnosti nedostupná,“ dočetli bychom se ve čtvrtku 18. července 1940 v 35. čísle Moravského deníku.

Celý objekt je dnes v režimu nemovité kulturní památky. I když byl interiér za osmdesát let už několikrát rekonstruován, i nadále zůstávají zachovány signifikantní prvky Fuchsova stylu – propojení interiéru a exteriéru pomocí řady velkých oken, světlost prostoru a jednoduché funkční linie. Ing. Petra Bubeníková, Slovácké muzeum

**VAŠE DODÁVKA
SI ZASLOUŽÍ
TU NEJLEPŠÍ
PÉČI**

FORD SERVICE

- EXPRES SERVIS
- FORD VIDEOCHECK
- RYCHLÉ DODÁVKY NÁHRADNÍCH DÍLŮ

Ford
TRANSIT CENTRUM

AUTOSPOL
UHERSKÉ HRADIŠTĚ
člen skupiny **AUTO UH**

Za Olšávkou 340, Uherské Hradiště

www.ford-uh.cz

Gemini | OČNÍ
OPTIKA

**MĚŘENÍ ZRAKU
ZDARMA** + DROBNÝ
DÁREK

40 % SLEVA NA OBRUBY

20 % SLEVA NA MULTIFOKÁLNÍ ČOČKY

35 % SLEVA NA SLUNEČNÍ BRÝLE

OČNÍ OPTIKA GEMINI
Františkánská 138
686 01 Uherské Hradiště

pondělí-pátek
8:30-12:00 | 12:30-17:00

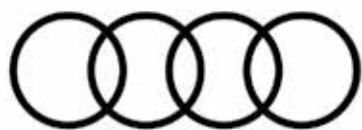
703 189 025 | uherskehradiste@geminioptika.cz

www.geminioptika.cz

[f](#) [i](#) [s](#) [g](#) geminiocnioptika

OBJEDNEJTE SE
JEDNODUŠE
ONLINE

Zážitky čekají.

Naše sezonní nabídka Vás připraví i vybaví.

Zážitky na Vás čekají, tak si užijte zimní **sezonu s perfektně připraveným vozem** v našem autorizovaném servisu Audi. Máme pro Vás odborně vyškolený tým, precizně zpracované originální díly, dokonale funkční příslušenství, kompletní služby Audi Pneuservisu se širokou nabídkou zimních pneumatik s PneuGaranci. Využijte naše servisní služby, pořiďte si naši novou zákaznickou kartu MyCard a vyrazte bez obav za novými zážitky.

ARAVER CZ

člen skupiny **AUTO UH**

www.araver.cz

Škola, která jde s dobou? MESIT je skvělou volbou!

Obory zakončené maturitní zkouškou

Obor MECHANIK ELEKTROTECHNIK: zaměření MECHANIK ELEKTRONIK

Obor MECHANIK STROJŮ A ZAŘÍZENÍ: zaměření MECHANIK CNC STROJŮ

Obory zakončené výučním listem

Obor ELEKTRIKÁŘ – SILNOPROUD: zaměření ELEKTROINSTALAČNÍ SYSTÉMY

Obor ELEKTROMECHANIK PRO ZAŘÍZENÍ A PŘÍSTROJE

Obor STROJNÍ MECHANIK: zaměření ZÁMEČNÍK

Obor OBRÁBĚČ KOVŮ

Nástavbové obory

Obor PODNIKÁNÍ

Obor PROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

Obor PROVOZNÍ TECHNIKA

Nový obor pro školní rok 2023/2024:

ELEKTRIKÁŘ – SILNOPROUD se zaměřením ENERGETIKA

MESIT střední škola, o.p.s. | Družstevní 818 | Uherské Hradiště

Školní dílny | Sokolovská 573 | Uherské Hradiště – vchod přes recepci MESIT

Další prohlídky možné po domluvě na telefonu 572 522 483.

Sledujte nás:

Dny otevřených dveří

25. 11. 2022	12.00–17.00
26. 11. 2022	8.00–12.00
09. 12. 2022	12.00–17.00
10. 12. 2022	8.00–12.00
21. 01. 2023	8.00–12.00

Pro čerstvé bylinky do Kauflandu

Obchodní řetězec podporuje české farmáře ve velkém

Věděli jste, že v Kauflandu najdete celoročně pod značkou K-Jarmark až 15 druhů čerstvých bylinek od znojemské firmy Bylinky s.r.o.? Řetězec neustále rozšiřuje sortiment regionálních dodavatelů, díky kterým nabízí kvalitní produkty z České republiky.

Bylinky pro značku K-Jarmark se pěstují v nejmodernějších ekologických sklenících s důrazem na udržitelnost. Při jejich pěstování se v boji proti škůdcům nepoužívá žádná chemie, nýbrž živé organismy, které rostlinám prospívají. K závlaze je využita přefiltrovaná dešťová voda ze střechy skleníku. Teplem a elektrickou energií zásobuje skleník sousední bioplynová stanice. „Dlouhé cestování bylinkám neprospívá, proto jsou nejkvalitnější ty vypěstované u nás,“ dodává Jakub Křivák z firmy Bylinky s.r.o.

Češi milují petržel a pažitku. Oblibě se však těší i koriandr.

Zatímco v sousedním Polsku je jedničkou kopr, pro Čechy je typická petržel a pažitka. Nejprodávanější bylinkou je však bazalka. Díky rostoucím trendu asijské kuchyně nyní v českých domácnostech boduje i dříve exotický koriandr. Již brzy se v sortimentu Kauflandu objeví i novinka – salát v květináči, který vydrží déle čerstvý.

Chytré je neplýtvat, tak nekrmte koši!

Věděli jste, že bylinky je vhodné skladovat v ledničce při teplotě 6 stupňů, ideálně v mokré utěrce či hadříku? Mráz bylinkám naopak nesvědčí. Dochází k úbytku chuti a jsou poté sušší.

Nadstandardní spolupráce s českými farmáři

Kaufland již více než 10 let uzavírá s českými farmáři pěstební kontrakty na následující sezónu. Tento na české poměry unikátní přístup je farmáři velmi vítán. Garantuje jim přesné množství produktů, které se řetězec zavazuje odebrat. Zároveň jim to umožňuje naplánovat osevňovací postupy, pěstební etapy či investice do výroby.

Ukázkovým příkladem nadstandardní spolupráce s českými farmáři je značka K-Jarmark. Najdete v ní například široký sortiment jablek z českobrodské farmy Sady Tucharaz, houby z bílovecké farmy Funghi či čerstvá rajčata z kadaňské farmy Naše rajče.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

PODPORUJEME
ČESKÉ
FARMÁŘE

Rozhodují činy.

Kaufland

Nechte Hyundai pohánět váš svět.

Od elektrické současnosti k mobilitě zítřka.

Hyundai znamená mnohem víc než jen přemístování z bodu A do bodu B. Přenes vás z dneška do zítřka. S vozy, jako je IONIQ 5, vítěz World Car of the Year 2022, budete jezdit déle a dojet rychleji. Dojezd až 507 km a nabít na 100 km jen za 5 minut. Pokud vás už tohle zaujalo, pak se těšte i na cestování po obloze zcela bez emisí s Urban Air Mobility. Nebo na setkání se SPOTem, agilním mobilním robotem, který se nikdy neunaví a je vždy připraven pomoci. Věřte, že nebudete čekat dlouho. Více informací na www.hyundai.cz/budoucnost

Cílem Hyundai je dosáhnout uhlíkové neutrality do roku 2045.

HYUNDAI UH
provozovna Staré Město
člen skupiny **AUTO UH**

HYUNDAI UH s.r.o.
Huštěnovská 2003, Staré Město
Tel. 572 556 517 | www.uh.hyundai.cz

*Cílem této reklamy je propagovat očekávané trendy budoucí mobility. Kombinovaná spotřeba elektrické energie pro Hyundai IONIQ 5 s kapacitou akumulátoru 77,4 kWh, pohonem 4x4 a 20" koly z lehké slitiny je 19,1 kWh / 100 km; kombinované emise CO₂ 0 g/km (WLTP). ¹Dojezd vozidla se může mírně lišit v závislosti na stavu vozovky, vašem jízdním stylu, klimatických podmínkách či typu pneumatik. ²Doba nabíjení se může lišit v závislosti na výkonu nabíjecí stanice, celkové kapacitě a teplotě trakčního akumulátoru či okolní teplotě v místě nabíjení. ³Hyundai na většinu svých modelů poskytuje 5letou záruku bez omezení počtu kilometrů, která se vztahuje na vozidla distribuovaná autorizovaným prodejcem Hyundai koncovému zákazníkovi. ⁴Koncovým zákazníkem je osoba, společnost nebo jakýkoli jiný subjekt, který kupuje nové vozidlo Hyundai od autorizovaného prodejce Hyundai nikoli za účelem jeho dalšího prodeje. Trakční akumulátory jsou navíc chráněny zárukou po dobu 8 let nebo 160 000 km, podle toho, co nastane dříve. Pro více informací se obraťte na svého nejbližšího autorizovaného prodejce značky Hyundai.

vera intimo

**VÁNOČNÍ SLEVA
NA ZBOŽÍ 20 %**
NABÍZÍME DÁRKOVÉ POUKAZY

tel. 572 553 235

J. Stancla 153, Uh. Hradiště,
po-pá: 9-17, so: 9-12

SERVISNÍ TECHNIK PRO REGION MORAVA - HUBTEX CZ S.R.O.

NABÍZÍME:

- vlastní servisní vůz vybavený kompletním nářadím
- zajímavá pracovní činnost přímo u zákazníků, kontakt s klienty
- výborné finanční ohodnocení
- stabilní zaměstnání u zahraniční společnosti
- firemní telefon i notebook i k soukromým účelům
- 5 týdnů dovolené
- stravenkový paušál
- servisní podporu, odborná produktová školení
- rodinnou atmosféru, příjemná pracovní atmosféra

POŽADUJEME:

- SŠ technického směru nebo vyučení v oboru
- řidičský průkaz skupiny B
- pracovní zkušenosti v oboru

V případě zájmu zašlete svůj životopis na:
e-mail hubtex.cz@gmail.com
nebo nás prosím kontaktujte telefonicky na tel.: 605 018 701

Těšíme se na Vás HUBTEX Team

MARCELA BLAHOVÁ

- X ZLACENÍ
- X STŘÍBŘENÍ
- X BARVENÍ PÍSMO
- X OBNOVA PÍSMO NA PAMÁTNÍCÍCH
- X OPRAVY A RESTAUROVÁNÍ STARÝCH PÍSKOVCOVÝCH HROBŮ

Tel.: 608 717 546, 608 808 987

www.restaurovani-bozimuka.cz

INTERIER GROUP

Nejen židle pro Vaš domov...

INTERIER GROUP s.r.o.
Otakarova 1253
Uherské Hradiště

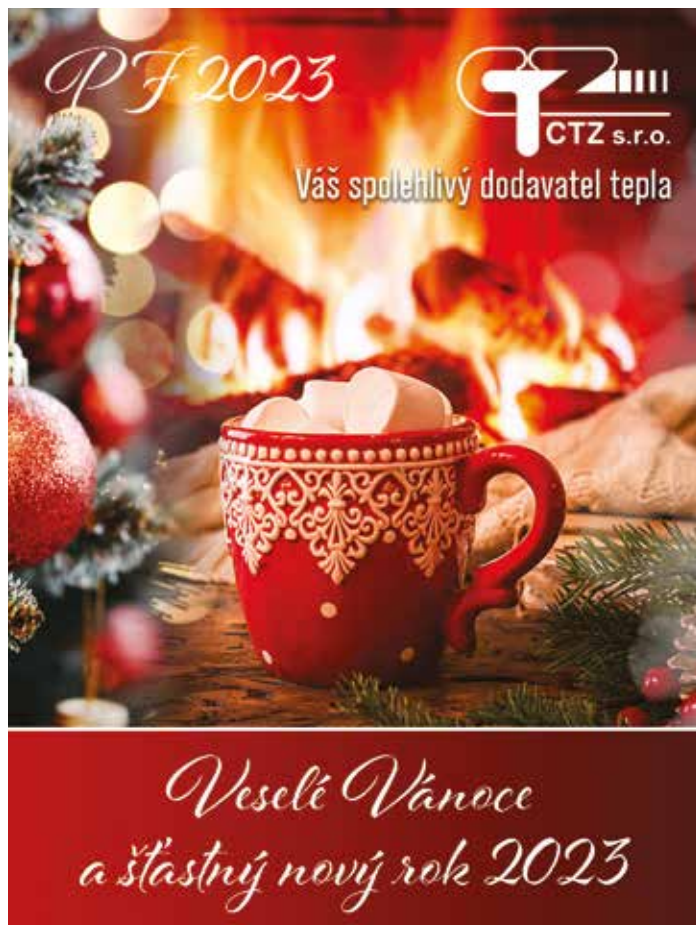
www.interiergroup.cz | info@interiergroup.cz | tel.: 572 551 826 | mob.: 725 684 455

2023

Vážení přátelé,
přeji Vám krásné prožití vánočních svátků
s Vašimi nejbližšími, hodně štěstí,
pevné zdraví, pohodu,
Boží požehnání a mnoho úspěchů v roce 2023.

Josef Bazala
Josef Bazala
senátor za Uherskohradištsko,
Veselsko a Hornácko

PF 2023

CTZ s.r.o.

Váš spolehlivý dodavatel tepla

*Veselé Vánoce
a šťastný nový rok 2023*

Klub kultury

Musica Figuralis

Abonentní cyklus Musica pro letošní rok uzavře koncert vokálně-instrumentálního tělesa, zaměřeného na stylovou interpretaci hudby druhé poloviny 18. století v rámci provozovací praxe na dobové nástroje. Soubor za účelem provádění chrámové, později i světské hudby pozdně barokní Moravy založil roku 1997 dirigent, cembalista a varhaník Marek Čermák. Ve svých programech představuje díla v rozsahu tvorby komorní, symfonické, chrámové, operní a oratorní.

Reduta, 13. prosince v 19.30 hodin.

Crossover Quintet

Projekt vycházející z autorské tvorby Marka Novotného, který osobitým způsobem žánrově propojuje principy

komorní vážné a jazzové hudby. Repertoár je vybudován na půdorysu klavírního tria a obohacen o kontrabas a překrásný hlas Josefíny Čermákové. Tímto propojením vzniká originální koncept koncertní písně s výrazným prvkem vokálních aranží, kdy všichni členové ansámblu jsou nejen instrumentalisté, ale i vokalisté.

Reduta, 15. prosince v 19.30 hodin.

Trhni si, otče

Bláznivá komedie světoznámého dramatika Petera Quiltera o rodině, kde si otec neví rady s dospívajícím synem, jehož záliba v nočním životě už přesáhla únosnou míru. Na správnou cestu se jej spolu se svou sestrou snaží dostat velmi svéráznou metodou – léčbou šokem. Hraje Divadlo Brod.

Další z populárních Divadelních pátků ve Věskách.

KD Věsky, 16. prosince v 19.30 hodin.

Cestování očima dětí

Jak děti vnímají výlety, cestu, pohyb z místa na místo? Běží jim hlavičkou i jiná otázka než: kdy už tam budeme? To a mnohem více se dozvíte z Výstavy výtvarných prací žáků MŠ Uherské Hradiště, jejíž slavnostní vernisáž, obohacená vystoupením dětí z MŠ Štěpnická, se uskuteční ve středu 7. prosince od 10.00 hodin.

Podkroví Reduty, 7. prosince 2022 – 31. ledna 2023.

**CESTOVÁNÍ
OČIMA DĚTÍ**

• 1. 12. / 14.30 /
**PHDR. JANA
BÍLKOVÁ: TRÉNINK
MENTÁLNÍ KONDICE,**

REDUTA – KOMORNÍ SÁL

• 6. 12. / 14.30 / **MGR. JANA**

VAŘACHOVÁ: II. SVATÍ POMOCNÍCI,
KKUH – MALÝ SÁL

• 7. 12. / 14.30 / **MGR. JIŘINA**

VELEBOVÁ: VÁNOČNÍ HUDBA,
KKUH – MALÝ SÁL

• 13. 12. / 14.30 / **MGR. STANISLAV**

**OHRA: VESMÍRNÝ ZDROJ A ODLÍŠU-
JÍCÍ SE SIGNÁLY, KKUH – MALÝ SÁL**

• 14. 12. / 14.30 / **VÁNOČNÍ VEČÍREK**

• 20. 12. / 14.30 **PHDR. VLADIMÍR**

**TEŤHAL: VÁNOČNÍ POHLAZENÍ
NA DUŠI, KKUH – MALÝ SÁL**

2. 1. 2023 | 19.30
REDUTA | UH. HRADIŠTĚ

CYKLUS MUSICA

**NOVOROČNÍ
KONCERT**

S PŘÍPITKEM
STAROSTY MĚSTA
UHERSKÉ HRADIŠTĚ

SLOVÁCKÝ KOMORNÍ ORCHESTR

Vánoční tipy z knihovny

Beseda s Lukášem Pavláskem

Nevšední autorské čtení připravil v čítárně knihovny ve čtvrtek 10. listopadu čtvrtákům a pátákům uherskohradištských škol český spisovatel, básník, ilustrátor, herec a komik Lukáš Pavlásek. Neotřele a vtipně představil své tři sbírky básniček a zábavně a originálně přečetl několik příběhů ze své knihy Bláznivá škola. Máme radost, že všichni odcházeli nadšení a inspirovaní k četbě (nejen) Lukášových knih. Vždyt samotné setkání se známým autorem je vždy zážitkem a určitě také motivací k dalším čtenářským dobrodružstvím! Beseda byla realizována díky projektu Klub dětských knihoven Zlínského kraje – Poezie, která baví – poznáváme současné české autory.

Přečti Hradiště / Přečti EU

Druhý ročník čtenářského klání Přečti Hradiště vyhláší knihovna pro žáky 4. a 5. tříd základních škol. Letos čteme výšku uherskohradištské radniční věže, a protože v tomto roce

Česká republika předsedá Evropské unii, rozhodli jsme se společně s Eurocentrem Zlín rozšířit soutěž o další evropský objekt, tedy Šikmou věž v Pise. Děti si mohou vybrat jednu ze staveb, či, pokud si troufají, přečíst výšku obou. Třídě, které se během sedmi měsíců podaří přečíst nejvíce stran, nebo která se nejvíc přiblíží výšce věží, tedy 47 500 či 56 670 cm/stran, se může těšit na odměnu. Vyhlášení vítězných kolektivů proběhne v červnu 2023 při Hradištském sluníčku.

Tipy na knižní vánoční dárky

Pro předškoláky a předškoláčky

- Ricky Trickart: Velký koččí závod. Legrační kniha o kočce Micce, která to všem natře v závodu na Kočičím vrchu – nakladatelství Paseka
- Sven Nordqvist: Jak Fiškus zahnal Pettsonovy chmury. Jak vynalézavý kocourek Fiškus rozveselí dědu Pettsona – nakladatelství Host
- Šinsukwe Jošitake: Možná je to jablko. Kniha o tom, čím vším by jablko mohlo být, nebudete chtít vy ani děti odložit – nakladatelství Baobab
- Aleksandra Mizielińska a Daniel Mizieliński: naučné knihy Můžu ochutnat? Pod vodou Pod zemí, Mapy, Cesta do divočiny – nakladatelství Host

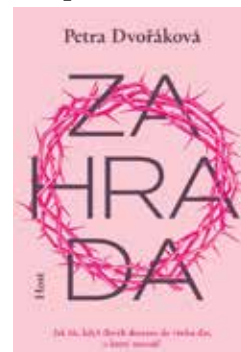
Pro školáky a školačky

- Nikkarin: Hubert a Hugo. Dva díly komiksových příběhů o otci a synovi plné dobrodružství, napětí, ale i legrace – nakladatelství Labyrint
- Jochem Myer: Chuchvalci. Melle objeví ve svém pokoji malého Chuchvalce a velkého Brutálníka, a tím začne napínavý příběh plný vtipu a odvážných činů, příběh o kamarádství a spolupráci, příběh, v němž rodiče hrají až druhé housle – nakladatelství Albatros
- Roberto Santiago: série Fotbaláci. Napínavá série o dětech, které spolu hrají fotbal a řeší záhadné případy

- nakladatelství Host

Pro dospělé a dospívající

- Petra Dvořáková: Zahrada
- Kateřina Surmanová: Šepot z lesa
- Lars Kepler: Pavouk
- Barbora Šťastná: Samotářky
- Robert Bryndza: Osudné svědectví
- Josef Mareš: Moje případy z 1. oddělení
- Anne Jasobsonová: Ateliér Rosen
- Vlastimil Vondruška: Anděl smrti
- Julie Caplinová: Hrad ve Skotsku
- Robin Constantine: Tajemství romantiky

Prodej dárkových poukazů na roční registraci do knihovny

Darujte svým blízkým netradiční vánoční dárek v podobě dárkového poukazu na roční registraci do Knihovny Bedřicha Beneše Buchlovana. Poukazy můžete zakoupit u výpůjčního pultu v oddělení pro dospělé a na všech pobočkách knihovny od 1. do 23. prosince. Poukazy se prodávají v hodnotě 50 Kč, 80 Kč a 150 Kč a mají platnost do 31. března 2023.

Výpůjční doba během vánočních svátků

Hlavní budova

Pátek 23. prosince 9.00–16.00 hod.
Sobota 24. až pondělí 26. prosince zavřeno
Úterý 27. prosince 9.00–18.00 hod.
Středa 28. prosince 12.00–17.00 hod.
Čtvrtek 29. a pátek 30. prosince 9.00–18.00 hod.
Sobota 31. prosince a neděle 1. ledna zavřeno

Pobočky

Pátek 23. prosince 9.00–16.00 hod.
Čtvrtek 29. prosince 9.00–18.00 hod.

- BU -

Divadelní předplatné 2023

Komedie, světová premiéra i zpěvy a tance. To vše vám rozbuší srdce

S podtitulem „Slovácké divadlo umí rozbušit srdce“ představila uherskohradištská umělecká scéna předplatné na rok 2023.

„Současnost před nás staví složitá rozhodnutí a obtížné překážky. Někdy jako bychom byli až zkoušeni, kolik toho ještě sneseme. Ze zkušenosti však našťastí víme, že člověk odolá a překoná ledacos, jsou-li jeho mysl a srdce otevřené. Více tedy naslouchejme tlukotu svého srdce. A nám dovoluňte vám jej pořádně rozbušit. Tohle nám totiž jde, tohle umíme. Přijďte a přesvědčte se o tom – na vlastní srdce,“ řekl k předplatnému umělecký šéf Lukáš Kopecký s tím, že z nabízených titulů si vybere opravdu každý a je ideální i jako vánoční dárek.

Na jaké tituly se můžete těšit?

Dealer's Choice

*Autor: Patric Marber,
režie: Mikoláš Tyc.*

Současná brilantní britská konverzační komedie o hráčské vášni a především mezilidských vztazích.

Třináctkrát za svědka

*Autor: Jan Šotkovský,
režie: Lukáš Kopecký.*

Světová premiéra původní romantické komedie, napsané exkluzivně pro Slovácké divadlo.

Opilí

*Autor: Ivan Vyrpajev,
režie: Anna Davidová.*

Tragikomická groteska o věcech a tématech, o kterých jsme často schopní mluvit jen ve změněném – nestřízlivém – stavu vědomí.

Fyzikové

*Autor: Friedrich Dürrenmat,
režie: Lukáš Kopecký.*

Švýcarská komedie se satirickými rysy a detektivní zápletkou.

Láska, vzdor a smrt

*Autor: Emil František Burian,
režie: Lukáš Brutovský.*

Lidová hra se zpěvy a tanci, napínavý milostný příběh.

Mimo předplatné ještě Slovácké divadlo uvádí českou premiéru

strhujícího thrilleru Vosa současné britské autorky Morgan Lloyd Malcolm v režii Lukáše Kopeckého. Díky Vose po několika letech znovu ožila Malá scéna.

Jak na předplatné?

Slovácké divadlo opět nabízí předplatné v několika formách: Premiérové, Večerní, Seniorské nebo předplatné Kdykoliv. „Předplatné Kdykoliv umožní divákům být ve výběru hracího dne svobodní. Mohou si určit den i místo, ze kterého se na jednotlivé předplacené kusy budou dívat. Jednou si mohou vyzkoušet sezení vepředu v přízemí a jindy třeba balkon,“ vysvětluje Monika Kalinová z marketingového oddělení Slováckého divadla.

Veškeré informace o předplatném najdou zájemci na webu Slováckého divadla, v pokladně ve všední dny od 10.00 do 18.00 hodin, telefonicky na číslech 572 554 455, 739 351 834 nebo prostřednictvím e-mailu predplatne@slovackedivadlo.cz.

- PK -

Noc divadel 19. listopadu v Uherském Hradišti ozdobila účast ministra kultury Martina Baxy. Bylo také slavnostně představeno nové předplatné.

Foto: 2x Filip Fojtík

Tyršovo nám. 480, tel. 572 554 455, e-mail: pokladna@slovackedivadlo.cz, www.slovackedivadlo.cz

Vánoční atmosféra ve Slováckém muzeu

Výstavy

HLAVNÍ BUDOVA, SMETANOVY SADY

Dárkonoši. Od Ježíška po Santa Clause

Odhalte tajemství bytostí, které v Evropě nadělují vánoční dárky. U nás známe Ježíška, existuje však množství lokálních dárkonošů, o nichž jste možná ještě ani neslyšeli...

Výstava potrvá do 8. ledna 2023.

Fenomén cimbál

Dávná historie, nyní převážně 133 ocelových strun, ale také výběr specifického dřeva, um tvůrců i interpretů – to vše dohromady představuje cimbál ve své plné kráse a rozmanitosti. Výstava připomíná i významné osobnosti hudebního folkloru spjaté s Uherským Hradištěm – J. V. Staňka (1922–1978) a Jaroslava

Čecha (1932–1970). Na cimbály si můžete také zahrát!

Výstava potrvá do 15. ledna 2023.

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA

Ratolest, Pavol Stručka

Pavol Stručka (*1981), nyní žijící a působící v Hodoníně, patří k současné generaci malířů, která tvoří v realistickém stylu a hledá inspiraci u starých mistrů, zejména renesance a baroka.

Jeho témata jsou krajina, portrét, a především lidská figura. Pracuje technikou olejomalby.

Výstava potrvá do 12. února 2023.

Kovářikovi. Ludmila, Miroslav a Jan Kovářikovi

Výstava představuje uměleckou tvorbu manželů Kovářikových, Ludmily

a Miroslava, a jejich syna Jana, který je například autorem známého pomníku Marie Terezie umístěného ve stejnojmenném parku v Praze. Jeho otec je mimo jiné autorem sochy Jana Sarkandera v Uničově. Naproti tomu Ludmila vyniká jako designér a technolog keramických a porcelánových materiálů. Jejich tvorba je zastoupena i v zahraničí.

Výstava potrvá do 12. února 2023.

Kulturní akce, přednášky, besedy

Komentovaná prohlídka k 60. výročí galerie

Zbrojnice, lazaret, sklady, poštovní úřad, sirotčinec, byty – výčet několika funkcí, které plnila 299 let stará barokní budova – od 21. října 1962 galerie. Provází historička umění PhDr. Milada Frolcová. Vstup volný.

Galerie Slováckého muzea, Otakarovy 103, čtvrtek 1. prosince v 18.00 hodin.

Tvoříme v muzeu:

Vánoční ozdoby ze slámy

Účastníci se pod dohledem Ludmily Beneškové naučí technice vyvazování slaměných ozdob. Informace k rezervaci na www.slovackemuzeum.cz

Hlavní budova muzea, Smetanovy sady 179, sobota 3. prosince od 9.00 do 12.00 hodin.

Rockové koledování s Janem Gajdošíkem a jeho přáteli

30. ročník je současně ročníkem posledním a představí se tito hosté – DoGa UH,

Jenka Bednářová, Jana Hanáčková, Adéla Papayová, Jiří Dohnal, Jan Jagoš, Ondřej Jagoš, Ivo Ledabyl, Petr Vlček. Vstupné dobrovolné.

Galerie Slováckého muzea, Otakarovy 103, čtvrtek 8. prosince v 18.00 hodin.

Vánoce ve Slováckém muzeu

Přijďte se vánočně naladit! K vidění bude předvádění výroby ozdob, betlémových figurek či pečiva pro širokou veřejnost. Přípraveny jsou tvořivé dílny s lektory (na objednávku), kteří budou s dětmi zdobit cukroví a vyrábět ozdoby.

19. prosince

Zdeněk Matyáš – dřevěné figurky do betléma, Marie Bilíková – šustové panenky, Eva Oškerová – vizovické pečivo.

20. prosince

Zdeňka Brandysová – paličková krajka, Jindřich Pilát – voskové svíčky, Ludmila Benešková – slaměné vánoční ozdoby.

21. prosince

Libor Jurčík – dřevěné hračky, Františka Snopková – šustové panenky, Irena Burdová – zdobené perníčky.

Hlavní budova muzea, Smetanovy sady 179, pondělí až středa 19. až 21. prosince, denně od 8.00 do 15.00 hodin.

Vánoční otevírací doba muzea a poboček

Zavřeno bude 24., 25., 26. prosince a 1. ledna. V ostatní dny bude běžná otevírací doba. Více na slovackemuzeum.cz/oteviraci-doba-a-vstupne.

Více informací na www.slovackemuzeum.cz nebo www.facebook.com/slovackemuzeum.

Městská kina a slavnostní závěr roku

Hotel Chelsea a beseda s Josefem Rauwolfem

Přijďte zavzpomínat na éru hippies do Hvězdy během pondělní European Cinema Night.

Zjeví se duchové Patti Smith, Janis Joplin, Jima Morrisona a dalších, kteří přežívají spolu s posledními obyvateli v legendárním newyorském uměleckém hotelu Chelsea. Před projekcí filmu *Dreaming Walls: Hotel Chelsea* se ve foyer kina vnoříme do krásných 60. a 70. let, do doby, která navždy změnila kulturu a společnost. Mezi vybranými hudebními klipy Patti Smith, The Doors nebo Jima Hendrixe nebude chybět Leonard Cohen s písní *Chelsea Hotel no. 2*. K tomu všemu něco k zakousnutí a svlažení hrdla. Na závěr proběhne beseda k filmu *Dreaming Walls: Hotel Chelsea* a dobové hudbě s překladatelem a publicistou Josefem Rauwolfem. Celý program je díky podpoře Europa Cinemas zdarma!

Sál a foyer kina Hvězda, pondělí 5. prosince od 18.30 hodin.

Navštivte Tiziana a jeho Říše barev

Benátky v 16. století: hvězdou mezi umělci je Tizian. Bohatými barvami způsobil revoluci v malbě. Jeho mistrovská díla jsou považována za přelomová. Zcela nový dokument *Tizian: Říše barev* ukazuje, jak se Tizian díky talentu, obchodnímu nadání a pečlivému plánování kariéry dokázal stát největším malířem doby. O úvod k filmu se postará historik umění Mgr. Martin Dvořák ze SUPŠ. Studenti a senioři mohou na pokladně žádat slevu.

Sál kina hvězda, středa 7. prosince v 18.00 hodin.

Radůza ve Hvězdě zahraje své životní písně

Již tři desetiletí se na hudební scéně

pohybuje jedinečná česká zpěvačka a multiinstrumentalistka Radůza, vlastním jménem Radka Vranková. Během koncertní šňůry se zastaví ve čtvrtek 8. prosince také v kině Hvězda, kde divákům představí se svou kapelou průřez dosavadní tvorbou. Zazní písně z letošního už sedmnáctého alba *Nebe* je odemčené, ale i písničky z ranných desek. Radůza se zvládne doprovodit na několik hudebních nástrojů, její zpěv hřmí, ale i jemně vypráví dojemné příběhy. Diváky čeká hudebně barvitá show, na kterou se nezapomíná. **Sál kina Hvězda, čtvrtek 8. prosince v 19.00 hodin.**

Předvánoční blešák pro radost i pomoc

Další hradištský blešák se koná 11. prosince ve foyer kina Hvězda. Udělejte radost sobě i potřebným – už jen proto, že poslední dva termíny kvůli počasí na Koruně nevyšly. Spolu pracujeme s nadačním šatníkem Charity shop Love Dědině. Podpořit jej můžete přímo ve stánku tím, že si něco koupíte, nebo jim naopak váš neprodaný hezký kousek darujete. Naše komunita Hradištský blešák nadační šatník také podpoří částkou, kterou vybereme za prodejní místa. Poplatek za místo je 100 Kč. V případě dotazů můžete napsat zprávu

na FB Hradištský blešák nebo na email blesak.uh@gmail.com.

Foyer kina Hvězda, neděle 11. prosince ve 14.00 hodin.

Londýnský Louskáček s předtančením žáků ZUŠ

Kouzelný klasický balet v podání londýnského Královského baletu. Nádherná Čajkovského hudba doprovází Klárku a jejího začarovaného Louskáčka v boji proti Myšímu králi i při návštěvě Cukrové víly v Království sladkostí. Milovaná inscenace Petera Wrighta pro Královský balet si drží pravé kouzlo této pohádkové klasiky pro celou rodinu a představuje jeden z nejkrásnějších způsobů, jak objevit krásu baletu. Na začátku programu vystoupí žáci ZUŠ Uherské Hradiště s baletními čísly *Korzárky* (A. Ch. Adam), *Řeky* (C. Pugni), *Vážky* (E. Pandolfi), *Never Enough* (L. Allred) a *S peřinkou* (A. Vivaldi). Studenti a senioři mohou na pokladně žádat slevu.

Sál kina Hvězda, čtvrtek 22. prosince v 17.45 hodin.

Silvestrovské zimní kino a Malovásek

Na úplný závěr roku připravila Městská kina tradiční program pro rodiny s dětmi i pro dospělé. Nejdříve se ve foyer kina ve 14.30 rozběhne Malovásek, který bude mít na programu dětmi nejoblíbenější aktivity letošního roku. O dvě hodiny později, v 16.30, ozáří paprsek projektoru areál Letního kina ve Smetanových sadech a začne Silvestrovské zimní kino s nezapomenutelnou atmosférou. Sváteční chvíle zpestří známé postavičky večerníčků a pohádek. Punč, svařák, chlebičky, chleby s pomazánkami, cukroví. Přijďte si zdarma užít slavnostní a přátelskou atmosféru!

Foyer kina Hvězda a Smetanovy sady, sobota 31. prosince od 14.30 hodin.

-JP-

Prosincové akce DDM Šikula

Mikulášský rej

Děti čekají soutěže, koledování s moderátorem Davidem Vacke, vánoční zpívání s Pavlínou Hejzmanovou, ježdění na ponících, přivítáme Mikuláše s jeho družinou

a anděly na chůdách s poselstvím pro všechny děti. Info: Ivana Zůbková, 737 923 842, ivana.zubkova@ddmsikula.cz.

Masarykovo náměstí, pondělí 5. prosince od 15.00 hodin.

Výlet s Klubem cestovatelů:

Vánoce v Olomouci

Výlet do olomoucké Pevnosti poznání a na tamní vánoční trhy. Info: Lenka Pavelčíková, 733 500 233, lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz.

Sobota 10. prosince.

Ježíškova dílna

Akce je určena dětem, mohou si za pomoci lektorů vyrobit vánoční dárky pro své nejbližší (voskové zvonečky, pečení vánočního cukroví a další).

Na dopolední čas v pondělí je nutné, aby se školy a školky předem přihlásily. Pro každé dítě je připraven malý dárek. Info: Martina Dörrová, 605 203 064, martina.dorrova@ddmsikula.cz.

Klub kultury, neděle 11. prosince od 10.00 do 18.00 hodin, pondělí od 8.00 do 15.00 hodin.

Purkyňova 494, tel. 572 551 347, e-mail info@ddmsikula.cz, www.ddmsikula.cz, www.trnka.xf.cz

Radostný čas ve skanzenu Rochus

Přijďte se podívat, jak prožívali advent a Vánoce naši předkové na Slovákku

První adventní víkend se ve skanzenu Rochus naladíme na atmosféru života našich předků v předvánočním období. V sobotu 3. a v neděli 4. prosince od 10 do 16 hodin vás zveme na akci Adventní čas je tady zas.

Nebude chybět ukázka práce se dřevem, předení na kolovratu nebo draní peří, ke kterému zazpívají ženské pěvecké sbory z Uherskohradištska. Děti se mohou zapojit do malování baněk nebo si vyrobit vlastní ozdůbku na stromek ze včelího vosku. Mezi usedlostmi skanzenu potkáte svatého Mikuláše s družinou nebo tajemné Lucky. Ochutnáte tradiční recepty z období adventu, teplým svařákem

i vínem vás pohostí Vinařství Medek.

Týden před Štědrým dnem v sobotu 17. prosince od 13 do 16 hodin se můžete těšit na akci Radostná novina. Představíme tradice lidové kultury od Štědrého dne, přes svátek sv. Štěpána, Nový rok, až ke Třem králům. Budeme péct tradiční vánoční oplatky, odlévat olovo a poodhalíme starobylé praktiky štědrovečerního věštění.

V usedlostech to bude neodolatelně vonět vánočním cukrovím. Společně si zazpíváme známé i méně známé moravské koledy, děti si budou moci vyrobit svíčku ze včelího vosku nebo ozdobit perníček. Ve skanzenu můžete v tento den potkat i Štěpánskou obchůzku nebo Tři krále.

Desátý ročník Štěpánského koledování ve stodole proběhne tradičně na druhý svátek vánoční 26. prosince od 14 do 16.30 hodin. Přijďte si poslechnout a zazpívat koledy s hudeckou sestavou cimbálové muziky Burčáci.

Akce jsou součástí projektu Radostný čas prožíváme zas, který je spolufinancován Zlínským krajem.

Více informací na www.skansenrochus.cz nebo na Facebooku Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště

Do ulic opět vyjdou Tři králové

Koledníci se vydají do ulic, aby vybrali peníze pro pomoc potřebným

Počátkem roku vyjdou do ulic všech měst a obcí v celé naší zemi opět skupinky Tří králů. Sběrka se tentokrát uskuteční od 1. do 15. ledna 2023.

V Uherském Hradišti projde ulicemi města slavnostní průvod Tří králů na koních ve středu 4. ledna.

Králové vyjedou v sedlech koní od sídla ředitelství Charity na Velehradské třídě ve 13 hodin. Jejich první zastávkou bude koledování na Mariánském náměstí. Poté se již tradičně vydají Prostřední ulici, na Masarykovo náměstí, kde zamíří nejdříve na faru za uherskohradištským děkanem Josefem Říhou. Ve 14 hodin pak budou Tři králové se svým průvodem očekáváni na radnici, kde se setkají s vedením města.

V sobotu 7. ledna v 8.30 hodin bude děkan Říha sloužit za všechny koledníčky mši svatou a na závěr jim udělí také požehnání do služby.

„Nesmírně si vážíme všech

dobrovolníků, kteří se do sbírky každoročně zapojují. Jen na Uherskohradištsku jsou to tisíce lidí, bez jejichž pomoci by se sbírka nemohla uskutečnit. Už nyní proto děkujeme všem, kdo vyjdou do ulic i počátkem nadcházejícího roku, aby tak pomohli nejpotřebnějším,“ upozornil

s vděčností ředitel Charity Uherské Hradiště Jiří Jakeš.

Koledníci přinášejí do domácností požehnání a zároveň prosí o příspěvek do zapečetěné pokladničky. Členem každé skupinky Tří králů je vedoucí s potvrzenou průkazkou.

- LF -

Obchodní akademie hostila celostátní soutěž VOŠ Talent

Obchodní akademie Uherské Hradiště uspořádala na konci září třetí ročník celostátní soutěže studentů vyšších odborných škol VOŠ Talent. Studenty z uherskohradištské vyšší odborné školy doplnili další soutěžící z Jablonce, Ostavy, Valašského Meziříčí a Zlína.

Soutěž se skládá ze tří částí - znalostního testu, případových studií a diskuze s odbornou porotou. Deset nejúspěšnějších soutěžících podle počtu získaných bodů postoupilo do druhé fáze, kde měli

za úkol vyřešit pět případových studií, které se týkaly oblasti práva, podnikové ekonomiky, marketingu a managementu a také informačních technologií. Tři nejúspěšnější soutěžící následně postoupili do třetí fáze soutěže, diskuze s odbornou porotou na osm předem připravených otázek. Členové poroty se dotazovali mimo jiné i na využití prvků Bařovské soustavy řízení, energetickou krizi a jiná aktuální témata.

Soutěžící předvedli vysokou úroveň

znalostí, praktických i komunikačních dovedností. Vítězem se stal Martin Kolín z Vyšší odborné školy mezinárodního obchodu v Jablonci. Odnesl si peněžní odměnu pět tisíc korun věnovanou sponzorem a také řadu věcných cen. Na druhém místě se umístila Natálie Nádeníčková z Vyšší odborné školy ekonomické Zlín a na třetím místě studentka druhého ročníku hradištské školy Adéla Gabrielová. Obě soutěžící si odnesly peněžní i věcné dary.

- AS -

Poznejte řemesla v adventním kalendáři Tradičního výrobku

V prodejní expozici Tradiční výrobek Slovácka připravili virtuální adventní kalendář, který všem milovníkům tradic a folkloru představí 24 výrobků z regionu, jež jsou dělány s láskou k řemeslu místními výrobci. V kalendáři najdete nejen věci užitečné, které se budou hospodyňkám hodit při pečení cukroví,

ale i něco dobrého na zub a milého pro potěchu oka. Všechno vám ale neprozradíme. Sledujte facebook Tradičního výrobku Slovácka nebo se přijďte každý den přesvědčit osobně a nechte se překvapat a inspirovat k nákupu originálních vánočních dárků pro své blízké.

- RS -

Fotbalové okénko

Slovácko se v Evropě drželo statečně, byla to cenná zkušenost

Přestože 1.FC Slovácko skončilo ve své skupině Evropské konferenční ligy s mnohem známějšími a zkušenějšími soupeři až čtvrté s pěti body, nezklamalo v žádném zápase. Snad jedině, když ztratilo dvoubrankový náskok v prvním remizovém utkání s Bělehradem.

Smolná byla také jednobranková porážka doma s Nice po nešťastném zásahu Nguyena, naopak skvělým překvapením bylo vítězství ve Francii 2:1 (góly Tomič, Reinberk). Jednogólová porážka doma s Kolínem byla v podstatě způsobena dvěma penaltami (z nichž jednu Nguyen kryl).

Rozloučení s evropskou soutěží v Bělehradě skončilo remízou 1:1 (střelu Tomiče tečoval do branky Mihálik), nicméně náš celek mohl v pohodě vyhrát díky převaze ve druhé půli a většímu počtu vyložených šancí. Znamý komentátor Čestmír Folk se vyjádřil: „Účinkování týmu z Uherského Hradiště v Evropské konferenční lize lze hodnotit pozitivně, Slovácko už teď není na evropské scéně zdaleka neznámým pojmem. Po zápase v Bělehradě zaznívalo přání dostat se do evropských pohárů co nejdříve znovu a užít si nabyté zkušenosti.“

V tomto směru učinilo Slovácko již první kroky: v MOL Cupu porazilo Vandsdorf 6:0 (branky Vecheta 2, Tomič, Trávník, Mihálik a Brandner) a v osmifinále se utká s Mladou Boleslaví.

Důležité ligové tři body získalo 6. listopadu s Pardubicemi po vítězství 1:0 (střelec branky Michal Tomič byl jmenován do reprezentace Slovenska). Na zahájení proběhla malá slavnost – Milan Petržela nastoupil ke svému 465. ligovému zápasu a dostal se tak do čela tabulky českých fotbalistů – gratulujeme!

Ve středu 9. listopadu se hrálo v Praze odložené utkání se Spartou. Slovácko mělo herní převahu i v držení míče (60:40), ale po chybách v obraně a nedůrazném zakončování prohrálo nepříjemně vysoko 4:0.

Slovácko ještě hrálo 13. listopadu s Hradcem Králové, zvítězilo 2:1 (branky Havlík a Mihálik z penalty) a doma pohár 18. listopadu s Mladou Boleslaví – díky brance Stanislava Hofmanna postoupilo do čtvrtfinále MOL Cupu.

- MP -

Žáci Základní školy Sportovní vybojovali medaile v přespolním běhu

Dalšími skvělými umístěními žáků Základní školy Sportovní pokračuje úspěšné období skvělých umístění ve sportovních soutěžích na republikové úrovni. K nedávnému mimořádnému úspěchu školy v podobě dvou prvních míst z celé republiky v Atletickém čtyřboji pro družstva mladších i starších chlapců z druhého stupně totiž mladí sportovci přidali zisk dalších dvou sad medailí. Tentokrát to byly medaile bronzové za třetí místa družstev mladších i starších chlapců z druhého stupně v republikovém finále v Přespolním běhu, které se konalo koncem října u Žďáru nad Sázavou.

Do tohoto finále postoupili

z krajských kol kluci mladší (6. až 7. ročník) i starší (8. až 9. ročník). Družstvo dívek starších mělo účast v republikovém finále také zaručenou, avšak kvůli zranění některých závodnic zde nemohlo nastoupit. Družstva chlapců byla tvořena převážně fotbalisty, kteří předvedli svoji skvělou kondici

konkurenceschopnou i specialistům na běh. V nabitě konkurenci šestnácti nejlepších škol z celé republiky se na start v každé kategorii postavilo 96 běžců-atletů, triatlonistů, biatlonistů, fotbalistů, lyžařů-běžkařů. Profil tratí byl kopcovitý, a tak důkladně prověřil schopnosti všech.

O úspěch mladších chlapců se zasloužili: Adam Beneš, Jakub Chvilíček, Lukáš Lesa, Tobiáš Michalčík, Tomáš Ondrušek, Marek Šuránek. Za družstvo starších chlapců bodovali: Tobiáš Janoušek, Jan Ondris, Ondřej Šimek, Marek Štěpán, David Špatný, Maxim Vaněček. Poděkování si zaslouží učitel vedoucího týmu Aleš Maňásek.

- MEL -

Muzikantská vzpomínka

Primáš Josef Kučera by letos měl sedmdesát pět let, odešel před patnácti roky

Poprvé stál na pódiu Strážné hůrky ve Velké nad Veličkou devítiletý Josef Kučera s dalším primášem Jarkem Miškeríkem. Dva roky před tím Jožka dostal od rodičů vzácný dar, který ho pak provázal po celý život – své první housle.

Když se Kučerovi přestěhovali do Hradiště, měl zde muzikantské štěstí. Pod vedením Jaroslava Čecha se dostává mezi partu výborných muzikantů v Hradišťánku, potkává Luboše Svatoše, Juru Masaříka, Lađu Beránka a další. Později Petra Hrobaře, Jana Maděriče, Jožku Piláta, Pavla Marka, Karla Velga, hrát začínají i jeho mladší bratři Ivan a Svaťa. Dobrá škola, která pokračovala za studentských let chozením po svících. Každý víkend jezdí ale na Hornácko. Ještě lepší škola! Primášuje zde s legendárním gajdošem, dědou Hrbáčem, často hraje s vynikajícím klarinetistou Tomášem Kohútem, vyhledává i osobité improvizace s Kubíkem Filíkem a Kubíkem Cigáněm.

Na chvíli se po absolvování hradištského gymnázia objeví i ve vysokoškolské muzice v Olomouci. Jožka zde totiž jistý čas studoval Palackého univerzitu. Studoval nikterak nespěchaje. Muzika byla ale silnější než věda, vrací se zpět do Hradiště.

To už nasává nové zkušenosti u strýce Viléma Zahradníka, vyzrálého primáše ze Strání. Později po něm přebírá primášování Cimbálové muziky Viléma Zahradníka. Muzika postupně dosahuje mimořádné obliby zejména uváděním besed u cimbálu ještě v prostředí staré Reduty. S Miroslavem Horníčkem, Hrončekovci z Hriňovej, Hornáky. Neopakovatelná atmosféra, uragán lidové hudebnosti. Muzika, která se vyhrála pravidelným hraním na hotelu Morava, je na vrcholu. Dalším jeho trochu pozapomenutým počinem je cyklus K pramenům ve Slovákce bůdě. S Josefem Lebánkem,

Poslední vystoupení Josefa Kučery na Hornáckých slavnostech v roce 2007.

Foto: Miroslav Potyka

Hornáckou pětkou Jožky Peška, Vlastou Grycovou a její matkou Annou Končetíkovou, Dušanem Holým.

Kučera zvládl velmi dobře i obtížnou hru detvanských muzik. Vzpomínám si dobře, jak jsme přijeli plni dojmů z Detvy, přivezl jsem tenkrát natočené kazety živé podpolanské hudby. S Josefem nebyla tenkrát nejméně týden žádná zábava. Snad ani nespával. Hodiny a hodiny stál před magnetofonem a hrál s Hriňovjaky podle těch kazet. Pak vyšel z bytu a mohl jet klidně hrát na Detvu. To se také stalo, hrál s Hrončekovci i v Hriňovej.

Protože nikdy neusiloval o přízeň médií a nebylo snadné ho přesvědčit k určitému drilu a kázni při natáčení, jeho hudba je zaznamenána na dvou gramodeskách. Je ji slyšet na projektu Mladého světa Vyšivané písničky a spolu s Hradišťanem na profilové desce Vlasta Grycová.

Pán Bůh nadělil Jožkovi nejen talent hudební, ale třeba i sportovní. Nadělil mu i některé rozporuplné vlastnosti, ale to už tak u lidí, kteří nejsou tuctoví, bývá. Mnohokrát jsem přemýšlel, v čem je síla Kučera hraní. On přece nebyl žádný virtuos, nerad se podbízel, neměl rád vnější efekty. Jsou muzikanti technicky zdatnější, mají lepší a dražší housle, umí lépe komunikovat

s posluchači, mají hbitější prsty. Pamatuji se na jeho setkání s virtuózním primášem Rinaldem Oláhem. Ten předváděl neskutečný gejzír tónů, ekvilibristiky, nevídané techniky. Jožka ho sledoval s nadhledem.

„Správný hornácký duvaj ale nezahraješ,“ pronesl někdy kolem půlnoci Jožka. A nezahrál. A Jožka vyučoval. Hrou i zpěvem se výrazně odlišoval od jiných muzikantů. Jeho zpěv byl podmanivý zejména v baladách. Sládečkovy koně, to sú, bože, koně, zabili Kučera, když vozili hnoje. Hornácká balada v podání bratrů Kučerů, to byla jedinečná záležitost. Jeho hra se vyznačovala krásným tónem, často „mráz šel po zádoch“, jak pravil Majstr Jožena Kubík. V podání Jožky Kučery se lidová píseň stávala sdělením. Vyřizoval nám svojí hrou vzkazy minulých generací, cítíme, jaké byly jejich starosti, radosti, nálady, utrpení, jejich životní osudy. On totiž přes svého tatu, dědu, pradědu je měl kdesi hluboko uloženy, ale uměl je otevřít, možná intuitivně, prostřednictvím svých houslí. B. Martinů kdysi řekl: „Neznám nic silnějšího, než je moravská lidová píseň.“ Toto sdělení Josef Kučera naplňoval svojí hrou nejvyšší mírou.

Josef Kučera, hornácký primáš, zemřel 20. října 2007 v Uherském Hradišti.

Jiří Severin

Výlety za město

Přes Kunovický les k tůni u Kostelan nad Moravou

Dnešním výletem ukončíme náš seriál. Uzavřeme tak okruh míst nedaleko města, která je vhodné navštívit například při víkendové procházce či vyjíždce na kole.

Výchozím bodem nám bude most přes Olšávku na jižním okraji sídliště Štěpnice, odkud se vydáme jižně po stezce přes Kunovický les k Olšavě. Zde se v restauraci EkoFarmy Sádka, známé spíše pod názvem U Komára, můžeme občerstvit, děti se můžou pobavit na hřišti s herními prvky. EkoFarma Sádka se zabývá pěstováním různých druhů bio ovoce. Farma má rozlohu téměř 5 hektarů. Vznikla v roce 1998. Sady zabírají rozlohu 3,47 hektaru. Největší část sadů tvoří především lokální krajové odrůdy jablek. Doplňkovým ovocem jsou švestky, durancie. Ve zbytku sadů se nachází i další ovocné stromy, oskeruše, hrušně, třešně, ořešáky nebo mirabelky. Součástí farmy je malý rybník, který poskytuje domov řadě živočichů a rostlin. Západní hráz rybníka je přizpůsobena hnízdění ledňáčků. Farma Sádka Kunovice je jednou z mála lokalit, ve kterých žije vzácný

chráněný motýl pestrokřídlec podražcový.

Olšavu překonáme po lávce a vydáme se po asfaltové komunikaci západním směrem ke Kostelanům, kolem „mrazíren“ a Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti. Na konci lesního porostu vlevo přijdeme k odstavenému ramenu Tůň Kostelan, které bylo v roce 1956 vyhlášeno chráněným územím pro ochranu jedné z posledních lokalit rostliny kotvice plovoucí ve Zlínském kraji. Výměra přírodní památky je 1,2 ha.

Rameno vzniklo při regulaci řeky Moravy ve dvacátých letech 20. století. Je podkovovitého tvaru, silně zahlobené s příkrými břehy. Vyskytují se zde společenstva vodních a mokřadních druhů rostlin, mimo kotvice plovoucí voďanka žabí, stulík žlutý, šípka střelolistá, šáchor hnědý, zevar vzpřímený, orobinec širokolistý, rozrazil potoční, kosatec žlutý. Velká část břehů ramene je zarostlá převážně vrbami, jasanem úzkolistým, topolem a javorem babykou. V keřovém patru je častý bez černý a brslen evropský.

Tůň je bohatá na různé druhy hmyzu, především vážky, kterých zde bylo nalezeno na 20 druhů, například šídélko znamenáné, šídlo rákosní, šídlo tmavé, vážka červená a vážka jarní, z motýlů můra stužkoska vrbová a ze vzácných brouků kozlíček vrbový. Jedná se také o významnou lokalitu obojživelníků a plazů. Žije zde rosnička zelená, skokan skřehotavý, skokan štíhlý, skokan hnědý, skokan zelený, ropucha obecná, ropucha zelená, čolek obecný, ještěrka obecná, užovka obojková. Z ptáků hnízdí na lokalitě ledňáček říční, potápka malá, slípka zelenonohá, lyska černá, linduška lesní, slavík obecný, pěnice pokřovní.

Od Tůně budeme pokračovat ke Kostelanům, k mostu přes řeku Moravu, který je od roku 1997 vyhlášen technickou památkou. Jeho výstavba započala v roce 1913 a dokončen byl až po první světové válce v roce 1921. Je složen ze tří polí dlouhých 24 metrů, 36 metrů a znovu 24 metrů. Jeho celková délka tak činí 84 metrů a šířka je 4 metry. Je příhradové konstrukce, nosníky, věšadlový systém a dva 5 metrů vysoké portály jsou z plávkové oceli, mostovku tvoří dřevěná konstrukce. Tvarem svých příhrad připomíná řetězové mosty. Orientace mostu je východ-západ, jeho mostovka je v proměnlivé výšce nad hladinou řeky, a to od 7 do 8 metrů. Nosnost mostu je 1,5 tuny, takže je zde povolen vjezd pouze osobní dopravě a také je zde vedena cyklostezka. Most je jedinečný svojí konstrukcí a nosným systémem. Kostelanům daroval most arcibiskup Stojan, člen Vídeňského sněmu.

Zvláštností je, jak byl postaven. Přímo na zelené louce byly vykopány jámy pro pilíře a následovala montáž konstrukce. Teprve potom nastalo hloubení nového napřímeného koryta řeky Moravy, která předtím meandrovala. Vznikla při tom i výše popsaná Tůň. V roce 1945 Němci most odstřelili a občané ho krátce po druhé světové válce vlastními silami vyzvedli z řečiště a uvedli do původního stavu. Tradicí se po povodních v roce 1997 stalo každoroční vánoční rozsvícení mostu dne 25. prosince.

Po překonání mostu se vydáme proti proudu Moravy po cyklostezce k jezu, kde se můžeme opět občerstvit, tentokrát v hospůdce U Osla a v plavební sezoně pozorovat proplouvání lodí plavební komorou. Poté už pokračujeme po stezce dále proti proudu až k železničnímu mostu mezi Starým Městem a Uherským Hradištěm, kde naše celoroční putování ukončíme.

Jaroslav Hrabec

Naše příroda

Kalina obecná má po celou zimu ozdobné červené plody

Prosinec je v přírodě měsícem nepříliš barevným. Zářivé podzimní listí zmizelo, v trávě vidíme odstíny matně zelené a nažloutlé, pole předvádějí rozmanitá hnědá zbarvení, častá nízká oblačnost a ranní mlhy připomínají šedou peřinu. Jen vzácně se v naší nadmořské výšce už v tomto měsíci objevuje sníh. O to víc naše oči potěší pohled na zbylé červené šípky růží a modré trnečky plané trnky obecné. V této době jsou nepřehlédnutelnými sytě červené plody kaliny obecné.

Kalina - květ.

Tento keř se nepochybně líbil už našim předkům, a tak se dostal do celé řady národních písní. Jednu z nich zaznamenal v roce 1862 Karel Jaromír Erben ve sbírce Nápěvy prostonárodních písní českých: „Proč, kalino, v strouze stojíš? Zdali ty se sucha bojíš? Kdybych já se sucha bála, ještě bych já hlouběj stála. Proč kalino kalin nemáš a jimi se nečervenáš? Já jsem kalin dosti měla a jimi se červenala.“

Svrchu ptáci ozobali, z důly panny olámaly. Každá panna hochu svému, a já smutná nemám komu.

Ach kdybych já komu měla, byla bych si přispíšila!“

Kalina obecná (*Viburnum opulus*) je naším původním domácím druhem. Je blízce příbuzná známému bezu černému, botanici řadí obě rostliny do čeledi pižmůvkovité. Kalina obecná se vyskytuje v téměř celé republice od nížin až do nadmořské výšky kolem 750 metrů, v teplejších oblastech je častější. Velmi jí vyhovují vlhké půdy s dostatkem živin, potřebuje střední množství světla, v zimě dobře odolává mrazům. Najdeme ji v listnatých lesích, hojná je v lesích lužních, v křovinách na březích potoků, u vodních nádrží i cest.

Dorůstá výšky 1 až 4 metrů. Starší větve jsou šedohnědé, mladší hnědé. Dřevo nažloutlé barvy bývalo využíváno v řezbářství pro výrobu drobných předmětů a hraček. Listy tvořené řapíkem a čepelí vyrůstají na větvičkách vstřícně. Řapík měří 1 až 3 cm, je

pokryt drobnými žlázkami. Z nich je vylučována nasládlá tekutina, kterou někdy vyhledávají mravenci. Čepel dorůstá 4 až 9 cm, je tenká, jemná, měkká, s dobře viditelnými žilkami. V horní části je obvykle rozdělená na tři laloky ukončené špičkou. Listy jsou opadavé. V průběhu podzimu se po zániku zeleného chlorofylu barví světle žlutě, později mohou získat odstín růžový až načervenalý.

Květy se objevují od května do počátku července. Jsou seskupeny do plochého květenství o průměru 5 až 10 cm. Botanikové ho složitě nazývají chocholičnatý vrcholík. Okrajové květy jsou bílé, pětičetné, měří 1,5 až 2 cm. Jejich úkolem je lákání hmyzu, ale jsou sterilní, nikdy nedají vzniknout plodu. Vnitřní květy květenství jsou výrazně menší, jejich průměr činí 4 až 7 mm. Mají světle nažloutlou či narůžovělou barvu a právě z nich se po opylení vyvíjejí plody. Jedná se o přibližně kulovité peckovice velké 1 cm. Jejich slupka je sytě červená a lesklá, dužnina je růžová. Uvnitř každé kuličky leží jediné nápadně ploché béžové semeno, jehož délka je přibližně 8 až 9 mm a šířka kolem 6 mm.

Plody visí na keři na stopkách a vytvářejí půvabná seskupení, která vzhledem trochu připomínají vánoční ozdoby. Na keřích často vydrží až do druhé poloviny února. Obsahují řadu organických látek. Kumarin sice

Kalina - plod.

voní (způsobuje mimo jiné typickou vůni sena), ale je jedovatý. Další látky, například kyselina mravenčí, octová, valerová a kaprylová páchnou a zajišťují nepříjemnou chuť, což slouží jako účinná ochrana před ptáky i býložravými savci. U člověka by požití syrových plodů spolehlivě vedlo k průjmům a zvracení. Delší tepelná úprava jedovatost odstraňuje.

Kalina obecná má významné využití v zahradnictví. Lze ji vysazovat jako solitér, ale také do živých plotů, někdy bývá využívána i ke zpevnění břehů či naspů. Bylo vyšlechtěno i několik kultivarů, ke známým a oblíbeným patří Roseum „snowball“. Tento keř má nádherná květenství o průměru kolem 10 cm, která vypadají jako bílé koule. Tvoří je však pouze sterilní květy, takže k tvorbě plodů nedochází.

Kalina se objevuje v lidových písničkách. K velmi známým a využívaným pro mužský tanec verbuňk patří: „Proč kalino v struze stojíš, snáď sa teho sucha bojíš. Proč bych sa já sucha bála, šak sem rústla u Dunaja. Já sa sucha nic nebóžím, kde sem rústla, tam aj stóžím.“

Pojedeme-li ze Štěpnic po cyklotrase směrem k letecké továrně, po 950 metrech se dostaneme k nadjezdu nad silnicí I/50. Při stoupání do kopečku po levé straně uvidíme krásnou skupinu kalin i s červenými plody.

Text a foto: Mgr. Hana Barušová

Podpořte opravu varhan

Nástroj hraje nejen při církevních obřadech, ale i při koncertech

Snad každý, kdo někdy navštívil farní kostel sv. Františka Xaverského na Masarykově náměstí, si nemohl nad vstupními dveřmi nepovšimnout imponujícího varhanního prospektu, který neodmyslitelně patří k barokní architektuře tohoto chrámu.

Mnozí z návštěvníků také měli možnost tento nástroj slyšet. Varhany denně doprovází mše svaté, zní při svatebních či pohřebních obřadech a v neposlední řadě jsou také nezastupitelným koncertním nástrojem.

Varhany ale nehrají jen pro farní společenství. Hudební produkce zde kromě farnosti pořádá i Město Uherské Hradiště prostřednictvím své organizace, Klubu kultury. Několikaletou tradicí je varhanní koncert v rámci zářijových Slavností vína či Koncert k památce zesnulých na začátku listopadu. Na varhanní koncert k počtu profesora Františka Michálka, autora dispozice varhan, zve Římskokatolická farnost Uherské

Hradiště a varhaník Ondřej Mucha v sobotu 3. prosince.

Historie varhan sahá až do 18. století, v průběhu času došlo k několika zásadním přestavbám. Ta poslední proběhla v listopadu 1948. Již z tohoto faktu vyplývá, že nástroj, který je tak dlouho a hojně využíván, si bezesporu zaslouží nejen běžnou údržbu, ale již větší zásah zkušeného varhanáře. Současný duchovní správce farnosti, děkan P. Josef Říha, již několik let věnuje velké úsilí uskutečnění této zásadní opravy.

Byl založen transparentní účet u České spořitelny (č. ú. 5605424319/0800), na který prozatím přispívají věřící spoluobčané, ve farním listu Xaver je také možno se čas od času dočíst, v jaké fázi je příprava tohoto projektu.

Věříme, že se dobrá věc podaří a v příštím roce bude zahájena dlouho očekávaná a velmi potřebná rekonstrukce varhan, jednoho z historických klenotů našeho města.

Lucie Adamcová, regenschori farního kostela sv. Františka Xaverského

Kronika

Společenské události

Jubilanti

3. 10. 1942	Marie Mikulcová
16. 10. 1942	Hedvika Blažková
17. 10. 1942	Jiří Příbyl
21. 10. 1931	Eva Pochylá
22. 10. 1928	Anna Spathová
26. 10. 1947	Jiří Čoupek
26. 10. 1937	Marie Húsková
29. 10. 1932	Jindřiška Vyoralová
31. 10. 1937	Františka Mikulková
31. 10. 1947	František Jahoda

Narodili se

31. 12. 2021	Anna Mikošková
15. 1. 2022	Karolína Kocourková
24. 6. 2022	Adam Žák
12. 7. 2022	Mikuláš Jungman
30. 7. 2022	Magdaléna Prášková
1. 8. 2022	Šimon Škarka
6. 8. 2022	Prokop Pištěk
17. 8. 2022	Laura Posoldová
10. 9. 2022	Amálie Švanygová
20. 9. 2022	Vojta Hřibňák
26. 9. 2022	Štěpán Skládal
28. 9. 2022	Sofie Mikulková
4. 10. 2022	Eliška Ondrášová
14. 10. 2022	Michael Valerián

Vážení rodiče, pokud máte zájem o poskytnutí finančního daru pro narozené dítě, případně o vítání občánků, je třeba do 12 měsíců od narození dítěte doručit žádost, kterou získáte na městském úřadu nebo na webu města.

Vážení jubilanti, pokud máte zájem o zveřejnění ve zpravodaji, je třeba vyplnit a doručit na městský úřad dotazník, který jste dostali poštou.

Křížovka | Slovácká kuchařka

Zbývá nám pranostika vztahující se k poslednímu měsíci v roce. Tajenka začíná slovem: „Prosinec...“

POMŮCKA: AT, EEA, SUVOROV, TZ	TAŽNÁ RYBA	DŘÍVĚJŠÍ SVÍTIDLA		UMĚLKYNĚ YOKO ???	PŮVAB SLOVEN.	JMÉNO ZPĚVAČKY CSÁKOVÉ	BÝVALÝ ČESKÝ MODE- RÁTOR	TĚLOVÝ- CHOVNÁ JEDNOTA ZKR.	INICIÁLY KOSMONAU- TA ALDRINA	BAVLNĚNÁ LÁTKA		LETOUN	ZNAČKA VÝTAHŮ	BIOGRAFY
INICIÁLY HERCE LIPSKÉHO			MÍSTO OČISTĚNÍ								HLT			
OZNAČENÍ MOUKY			1. DÍL TAJENKY ITAL. HUD. SKLADATEL								TITO RUSKY AVŠAK			
RUSKÝ VOJEVŮDCE								DEZINFEK. PROSTŘEDEK NA LEVOU STRANU						
ZRAKOVÉ ORGÁNY				TAMTEN CESTA VE SKÁLE					TŘÍDA HOVOR. POHYBOVAT SE VZDUCH.					
YDAVATEL TISKOPIŠŮ				SÍŤ ČERPA- CÍCH STANIC JM. ZPĚV. TURNER						EDUARD DOMÁCKY JMÉNO HRDI- NÝ MAŘIKA			OVÁZÁNÍ	CHALOUPKA
	OLGA DOMÁCKY	ZÁMEZÍ VE SPORTU SADA				ALEXEJ DOMÁCKY OZN. LETA- DEL MALI					VĚZENÍ HOVOR. SLŮVKO POLITOVÁNÍ			
SILNĚ OSVÍTIT							POSCHO- DOVY ANGLICKÁ PŘEDLOŽKA							
2. DÍL TAJENKY												ZÁPADO- ČESKÉ MĚSTO		
HUSARSKÝ KABÁTEC						VÝSLEDNÝ SOUČET						ZEVNITŘ		

Recepty našich předků: Vínové cukroví

V adventním čase se téměř každá hospodyňka pečlivě připravuje na Vánoce. Domácnosti provoní tradiční perníčky, vanilkové rohlíčky, linecké a často nezůstává jen u nich. Pokud každý rok přidáváte alespoň jedno cukroví nové, neokoukané, vínové cukroví bude tou správnou volbou. Je jednoduché na přípravu, ze základních surovin a po upečení nesku- tečně křehké, na jazyku se doslova rozplývá. Jako bonusem může být fakt, že recept je původní ze Slo- vácka. Je nejvyšší čas vyzkoušet!

Potřebné suroviny:

- 250 g tuku

- 250 g hladké mouky
- 4 polévkové lžíce bílého vína
- 2 žloutky

Postup přípravy:

Ze surovin vypracujeme těsto a necháme odpočinout 20 minut v chladnu. Těsto vyválíme, vykrajujeme jako linecké a pečeme v roze- hřáté troubě. Teplé obalíme v mouč- kovém cukru.

Tento i mnoho dalších receptů najdete v kuchařce tradičních pokrmů na Slovácku, kterou zakoupíte na www.tradicnivyrobek.cz nebo v pro- dejně vedle informačního centra na Masarykově náměstí 21. - RS -

VÁNOČNÍ PROGRAM

SOBOTA 3. 12.

- 14.30 DH Blatnička
16.30 Žlutá ponorka – acoustic rock

NEDELE 4. 12.

- 14.00 Venca's Group – folk
16.00 Telegraf – country & bluegrass

SOBOTA 10. 12.

- 10.00 DFS Hradišťánek
11.00 FS Cifra, CM Špica a ŽPS Hradišťanky
14.00 Kapela Vína – indie-folk
16.00 Kapela Sory – rock-folk

NEDELE 11. 12.

- 10.00 DFS Omladinka + CM Omladinka
11.15 Chránový sbor u farního kostela sv. Fr. Xaverského
14.30 Nedělní Martini – world music
16.00 Kalíšek – country & folk

PONDĚLÍ 12. 12.

- 14.30 Dětské folklorní soubory z Hluku
16.00 Hazafele – maďarské a romské melodie

ÚTERÝ 13. 12.

- 14.30 Mirek Oliver s kapelou
16.00 Kapela 4 z tanku a psík

STŘEDA 14. 12.

- 14.00 VojoDeyl
16.00 Poutníci – bluegrass & country

ČTVRTEK 15. 12.

- 14.30 Ejhle, chasa naša – ZUŠ Uh. Hradiště
16.00 Štrůdl – country

PÁTEK 16. 12.

- 13.30 Předvánoční čas se ZUŠ Slovácko
16.00 Je nás moc – country

SOBOTA 17. 12.

- 10.00 Děvčice – folk
13.00 Schola farnosti Uherské Hradiště
14.30 Huménečko – rock-folk
16.00 DoGa UH – rock

NEDELE 18. 12.

- 10.00 MPS z Kunovic
11.00 Staroměstí mládenci, Repetilký a CM Bálešáci
13.00 Venca's Group – folk
15.00 Svatý Pluk
16.30 Vánoční kamion Coca Cola

PONDĚLÍ 19. 12.

- 9.00 Zpívání dětí MŠ a ZŠ Uherské Hradiště
14.00 MixBand – swingobluescountry
16.00 Kalíšek – country & folk

ÚTERÝ 20. 12.

- 10.45 Marek Kotača – saxofonové trio
16.00 Kanonýři – country & folk

STŘEDA 21. 12.

- 14.30 Koncert Tomáše Bočka
16.00 Telegraf – country & bluegrass

ČTVRTEK 22. 12.

- 10.00 CM Radima Snopka a CM Dolinka
14.30 Dětský pěvecký sbor
Rosenka – ZUŠ Veselí nad Moravou
16.00 AkuStyk – pop-rock

Zpravodaj města Uherské Hradiště

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává: Město Uherské Hradiště, Masarykovo náměstí 19, 686 01 Uherské Hradiště, IČO: 00291471, registrační číslo – MK ČR E12068.

Realizace: Klub kultury Uherské Hradiště, IČO: 00092100. **Odpořdný redaktor:** Mgr. Pavel Stojar, tel. 604 236 494, e-mail: zpravodaj-uh@email.cz.

Redakce: Helena Nevyjelová. **Stálí spolupracovníci:** Mgr. Hana Baroušová, Ing. Petra Bubeníková, PhDr. Jaromíra Čoupková, Ing. Lenka Durdáková, Ing. Jaroslav Hrabec, Mgr. Josef Korvas, Mgr. Petra Kučerová, Mgr. Markéta Macháčková, Mgr. Klára Matašová, Jaromír Orel, Jan Pášma, Miroslav Potyka, PhDr. Blanka Rašticová, Mgr. Adéla Tománková-Kotková, Mgr. Barbora Urbánková. **Inzerce:** Mgr. Adéla Mikulica, tel. 734 645 134, e-mail: nemcova@kkuh.cz.

Adresa redakce: Klub kultury, Masarykovo nám. 21, 686 01 Uherské Hradiště.

Sazba, fotografie a tiskové předlohy zpracovány Klubem kultury, tisk GRASPO CZ, a. s. Vychází v Uherském Hradišti 12krát ročně. Uzávěrka příspěvků a inzerce je vždy do 10. dne v měsíci, který předchází vydání. Příspěvky mohou být upraveny a zkráceny.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-3819/92 ze dne 18. 11. 1992, reg. MK ČR E 12068